

Mestské noviny
júl-august 2014, XV. ročník

cena: 0,35 eur

Naposledy pred dvomi rokmi precestoval západné pobrežie Južnej Ameriky. Martin Matiaško: „Bol som tam skoro dva roky a podarilo sa mi ako-tak prejsť len štyri krajiny: Čile, Argentínu, Peru a Bolíviu. Počas svojich ciest som si všimol hlavné rozdiely v cestovateľskej náture...“

(Čítajte viac na 6. str.)

Júnové zasadnutie MsZ

Nový poslanec v mestskom pléne

Mestské zastupiteľstvo (MsZ) v Želiezovciach zasadalo na 44. riadnej schôdzi 26. júna. V úvode rokovania sa uskutočnila v poradí druhá personálna zmena v zložení MsZ, keď sa dlhoročný poslanec Vojtech Tomašovič vzdal svojho mandátu a na jeho miesto nastúpil Tibor Csenger. Nový poslanec, ktorý sa len nedávno stal poslancom aj v Nitrianskom samosprávnom kraji, zložil sľub a zasadol na uvoľnené poslanecké miesto. MsZ vyhlásilo nastúpenie náhradníka a konštatovalo, že T. Csenger zložil sľub poslanca. Vojtech Tomašovič sa stal riaditeľom ZŠ Želiezovce.

Niekoľkohodinovú diskusiu si opäť vyžiadala návrh na umiestnenie detí MŠ s VJM. Zo správy predloženej vedúcimi príslušných odborov MsÚ Vojtechom Félixom a Pavlom Hostačným sa poslanci dozvedeli o udalostiach ostatného mesiaca po tom, čo na májovom zasadnutí schválili prístavbu k existujúcemu objektu MŠ na SNP 9. Vzhľadom na to, že jestvujúce budovy obsahujú azbest, podľa predstaviteľov Regionálneho úradu verejného zdravotníctva prepojenie pavilónov nie je možné, do úvahy pripadá len prístavba k pavilónu č. 1. K otázke umiestnenia MŠ s VJM sa uskutočnilo niekoľko rokovaní, kde účastníci zvažovali aj možnosť umiestnenia škôlky v priestoroch ZŠ s VJM, na poschodí novej budovy. O rôznych variantoch tohto riešenia sa rokovalo viackrát, takmer až do konania júnového zasadnutia MsZ. Pre nesúhlas ZŠ sa hľadali ďalšie riešenia, zatiaľ posledné hovorilo o tom, že jedáleň školy sa predelí a časť tried MŠ sa umiestni tam. Po dlhom rokovaní sa väčšina účastníkov zhodla na tom, aby predkladateľ stiahol tento bod z rokovania, čím zostane v platnosti májové uznesenie o prístavbe v priestoroch materskej školy.

MsZ schválilo plány aktivít školských a kultúrnych zariadení na letné prázdniny. Návrh 2.

→2

Milan Belica pred záverom každého školského roka oceňuje úspešných študentov stredných škôl NSK. Medzi ocenenými boli aj železovskí študenti: Veronika Jurášová, Regina Riedlová a István Torma

3

Výrastkov zahrli dvaja Želiezovčania Christian Vajs a Patrik Balogh: „Vo filme sme vandali, ktorí v kaštieli rozbíjajú nábytok. Keď sme akože zbadali, že nás niekto sleduje, zakričal som 'Čo sa pozeráš?'“

5

V úvode júnového zasadnutia MsZ sa uskutočnila v poradí druhá personálna zmena v zložení zastupiteľstva. Dlhoročný poslanec Vojtech Tomašovič sa vzdal svojho mandátu a na jeho miesto zasadol Tibor Csenger.
(foto: ik)

Výstavba bytov bežného štandardu pokračuje

Výstavba bytových domov bežného štandardu v rohu priestranstva za bytovkami na Rákócziho ulici pokračovala v uplynulých týždňoch vo vysokom tempe. Podľa svedkov nebolo výnimkou, že na stavbe sa pracovalo do skorých večerných hodín alebo cez víkendy. Vďaka umiestneniu je výstavba čiastočne ukrytá pred očami verejnosti, preto nie je rušivá, menšie nepríjemnosti obyvateľov priľahlej bytovky spôsobuje zvýšená doprava spojená so stavebnými prácami. Ale, ako hovorí väčšina z nich, je to tak vždy, keď sa niečo buduje.

Na priestranstve za cukrárskou výrob-

ňou Tibora Páldiho a hasičskou stanicou vyrastajú tri trojpodlažné bytové domy s 12 bytmi, spolu teda 36 bytov. Na jednom podlaží každého z troch domov bude jednoizbový, dvojizbový a dva trojizbové byty. Rozloha bytov bude v rozmedzí od 35 do 60 m². Spoločnosť Innovia stavia tieto domy na základe dohody s mestom tradičnou, murovanou technológiou a plechovou sedlovou strechou. „Vykurovanie bytov bude riešené prostredníctvom lokálnych elektrických vykurovacích telies. V miestnostiach budú použité stropné elektrické rámové infrapanely, v kúpeľniach rebríkové vykurovacie telesá s elektrickým

→3

Nový poslanec v mestskom pléne

I→

zmeny mestského rozpočtu predkladateľka stiahla z rokovania. Ekonomka Monika Tomeková to odôvodnila tým, že rozhodnutie o výstavbe objektu v areáli MŠ by si vyžiadalo ďalšiu zmenu rozpočtu, preto túto investíciu radšej najprv zapracuje, až potom predloží na schválenie. Schválený bol plán činnosti hlavnej kontrolórky, návrh na zvýšenie jej pracovného úväzku však nenašiel dostatočnú podporu.

Zastupiteľstvo rokovalo o osude areálu kynologického výcvikového strediska, bývalého pionierskeho tábora vo Svodove. Návrh jeho využitia bol pripravený v niekoľkých variantoch: pokračovanie rekonštrukcie po požiari z roku 2011, predaj alebo prenájom budovy, resp. zakonzervovanie stavby. Poslanci sa priklonili k predaju budovy, čo

ponukách, ich výhodách alebo nevýhodách oproti súčasnému stavu zobralo zastupiteľstvo správu na vedomie. Na základe vyhodnotenia cenovej ponuky schválilo predaj mestských pozemkov na Mierovej ulici. Parcely s výmerou 506 a 579 m² získal záujemca z Levíc za 18 445 eur. MsZ schválilo odpredaj menších pozemkov, vyhlásilo budovu mestskej polície na Mierovej ulici za prebytočnú a uložilo pripraviť ju na predaj.

Otázkou modernizácie verejného osvetlenia pomocou úsporných LED technológií sa mesto zaoberá už niekoľko rokov. Keďže došlo viac ponúk, ktoré sa pre svoju rozdielnosť nedali medzi sebou porovnať, na júnové zasadnutie bol predložený návrh na obstaranie komplexného návrhu riešenia modernizácie verejného osvetlenia. Zámerom výzvy je podľa vedúceho odboru správy mestského majetku transparentné získanie firmy, spolupracujúcej s mestom pri zmapovaní aktuálneho stavu, návrhu vhodného riešenia a výberu dodávateľa. MsZ schválilo vyhlásenie výzvy, primátora poverilo zostavením komisie na vyhodnotenie ponúk a vyžiadalo si vyhodnotenie došlých ponúk na svoje augustové rokovanie.

Poslanci sa oboznámili s výsledkom rokovania komisie školstva a kultúry a správou o činnosti mestskej polície. V interpeláciách vyzval Géza Horváth na zmenu štatútu, aby mohol Vojtech Tomašovič zostať predsedom komisie školstva a kultúry, aj keď už poslancom nie je. Primátor poznamenal, že hoci už roky počúva od poslancov, že treba zmeniť volebný systém v meste, blížila sa voľba a nikto sa v tejto otázke neozýva. V diskusii Pavel Polka navrhol, aby MsÚ vyčlenil niekoľkých aktívnych pracovníkov zvlášť pre práce v mestskom parku. V závere rokovania sa hovorilo o prejavoch kriminality v meste, ktoré mestská polícia riešila, o pripravenosti pivničných priestorov na nasťahovanie MsP, ako aj opäť o otázke umiestnenia MŠ s VJM.

(ik)

Mestské zastupiteľstvo pri schvaľovaní tohtoročného rozpočtu rozhodlo aj o tom, že mesto predá budovu mestskej polície. Po vyhotovení znaleckého posudku sa na júnovom zasadnutí uznieslo na prebytočnosti objektu a jeho príprave na odpredaj. Podľa znaleckého posudku zo začiatku júna je hodnota budovy a príslušného pozemku 39 900 eur. Mestská polícia sa má z budovy odsťahovať späť do pivničných priestorov pod mestskou knižnicou.

podporili aj prítomní predstavitelia Kynologického klubu Hron, ktorí areál prevádzkujú a dobrovoľníckou prácou sa pričínili o doterajšiu čiastočnú rekonštrukciu objektu. Po oboznámení sa s informatívnou správou o vývoze triedeného odpadu z rodinných domov a podnikov a diskusií o nových

Zmeny v Eurospinn

Koncom mája sa udiali zmeny vo vlastnickej štruktúre aj vedení spoločnosti Eurospinn, s.r.o. Spoločnosť bola založená koncom roka 2007 najmä s cieľom zabezpečenia komunálnych služieb pre obyvateľstvo. Pôvodnými spoločníkmi boli mesto Želiezovce s majetkovou účasťou 51 % a spoločnosť Espinn, s.r.o. s majetkovou účasťou 49 %. Podnik riadili dvaja konatelia, za Espinn Miroslav Opavský, za mesto Viliam László.

Počas májových zmien spoločnosť Eurospinn, s.r.o. vystriedal vo vlastnickej štruktú-

re konateľ Eurospinnu Viliam László, ktorý prevzal jeho majetkový podiel. Majetkový podiel mesta v spoločnosti Eurospinn, s.r.o. zostal nezmenený. Zmena nastala aj na pozícii konateľov, keď Miroslava Opavského nahradil na tomto poste Peter Haris, ktorý sa tým stal predstaviteľom mesta vo vedení spoločnosti. Podnik vykonáva základné služby pre mesto a jeho obyvateľov, okrem iných vývoz komunálneho odpadu, údržbu mestských komunikácií, verejných priestranstiev a spravovanie niektorých mestských objektov.

(ik)

MŠ s VJM: zostáva prístavba

Do novembra by bolo reálne stihnúť výstavbu objektu v areáli želiezovskej materskej školy, zhodla sa časť poslancov na júnovej schôdzi MsZ. Väčšina zastupiteľstva súhlasila s tým, aby zostalo v platnosti uznesenie z májového zasadnutia o prístavbe v areáli MŠ, preto predkladateľovi aktuálneho návrhu na umiestnenie MŠ s VJM odporučili, aby ho stiahol.

Alternatívnym návrhom bolo využitie voľných priestorov bývalého gymnázia, o prenájme ktorých predstavitelia mesta už rokovali so zástupcami Nitrianskeho samosprávneho kraja. Podľa tohto návrhu by ZŠ s VJM uvoľnila priestory v novej budove pre materskú školu. Podľa vtedy najnovšieho návrhu by sa nové učebne vytvorili aj v jedálni ZŠ, ktorá sa mala predeliť. Časť učební MŠ sa mala umiestniť na prízemí, časť na poschodí a do gymnázia sa malo sťahovať len niekoľko tried z poschodia.

Aj keď niektorí poslanci vyjadrili nesúhlas s prijatým riešením, väčšina MsZ bola za to, aby bol postavený nový objekt, keď už tak či tak treba minúť peniaze na umiestnenie detí. Počas improvizovanej porady v prestávke rokovania pri predbežných odhadoch nákladov vychádzali z toho, že by to mala byť montovaná stavba s približnými nákladmi vo výške 50 tis. eur. (ik)

MsP v núdzovom režime

V júni sa začal výberový proces na obsadenie uvoľnené pracovného miesta mestského policajta, informovala poslancov vedúca odboru vnútra a sociálnych vecí MsÚ Renáta Szendiová na júnovej schôdzi MsZ. „Uchádzači boli oslovení, majú zaregistrovať do 15. júla. Ak tak urobia a splnia príslušné kritériá, budú pozvaní na výberové konanie, kde sa bude skúmať ich psychická aj fyzická zdatnosť. Úspešných kandidátov povoláme aj na ústne konanie. Prijatie nového policajta sa plánuje od 1. augusta,“ informovala vedúca odboru. Na poslanecký dotaz potvrdila, že medzi uchádzačmi je aj taký záujemca, ktorý už niekoľko mesiacov zastupoval pri dlhodobej práceneschopnosti jedného z členov MsP, splňa kritériá a bola s ním spokojnosť, avšak dodala, že zákon nie je možné obísť ani v takomto prípade. Ako poznamenal primátor, začiatok leta je pre MsP problémový, keďže chýbajú traja policajti. Jeden odišiel na dôchodok na jar, ďalší podal nečakane výpoveď a náčelník je dlhodobo chorý. Zástupca náčelníka Ján Kántor potvrdil, že hoci s ťažkosťami, ale službu na júl dokázali zorganizovať.

(ik)

Bývalá koniareň Esterházyovcov, ktorá bola v minulosti spolu so Sovím domom príslušenstvom kaštieľa, slúžila ako stolárska dielňa a v súčasnosti je tam sklad papiera. Dňa 17. júna tam vznikol požiar.

Správca Mestského múzea a pamätnej izby Franza Schuberta Pavel Polka: „Bolo to o 14. hodine, správdal som návštevníkov, keď som začul dym. Vyšiel

som na nádvorie, dymilo sa zo strechy a vzbĺkol plameň. Za plotom na dvore firmy už boli zamestnanci, okamžite sme volali hasičov, o 5 minút tam boli a začali hasiť. Medzitým som sa zo strechy múzea hadicou snažil chladiť plechovú strechu a strom, ktorý je práve na mieste, kde budova susedí s múzeom.“

Zasahovalo 14 hasičov zo Želiezoviec a Levíc, krátko po 16. hodine bol požiar lokalizovaný. Na miesto bola vyslaná expertízna skupina Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Nitre.

Na budovu múzea sa požiar nepreniesol, v sklade súkromnej firmy vznikli značné škody. Príčiny vzniku požiaru sa vyšetrujú. (sh)

Výstavba bytov...

1→

výhrevným telesom,“ stojí v projekte, vypracovanom pre vydanie stavebného povolenia. V okolí domov bude vybudovaných 66 parkovacích miest.

Bytové nájomné domy s bežným štandardom podľa príslušných zmlúv vybuduje spoločnosť Innovia, s.r.o. s tým, že mesto objekty odkúpi po zrealizovaní výstavby z dotácie a úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Bytová výstavba má byť ukončená koncom tohto roka. (ik, foto: Gabriel Adamček)

Nový riaditeľ v ZŠ, staronoví v ZUŠ a CVČ

Jún bol v našom meste rušným mesiacom najmä v oblasti školstva. Okrem zatiaľ nevyriešenej otázky umiestnenia škôlkarov, ktorých bude v novom školskom roku viac ako sú existujúce kapacity železovských materských škôl, budili záujem aj výberové konania, vypísané na obsadenie riaditeľských pozícií v štyroch mestských zariadeniach. Výberové konanie bolo, vyplývajúce zo zákona, vyhlásené v slovenskej základnej škole, mikulskej materskej škole, centre voľného času a základnej umeleckej škole.

V Materskej škole na Ul. SNP 93 v Mikule sa výberové konanie uskutočnilo 11. júna. Prihlásili sa doň dvaja uchádzači. V tajnom hlasovaní získali kandidáti rovnaký počet bodov. Keďže ani jeden z nich nezískal potrebný, nadpolovičný počet, mesto vyhlási nové výberové konanie.

V ZŠ Želiezovce bolo výberové konanie 10. júna. Jediným uchádzačom na post riaditeľa bol vtedajší zástupca riaditeľky školy Vojtech Tomašovič, ktorý členom výberovej komisie prezentoval svoju koncepciu rozvoja školy. Po tajnom hlasovaní komisia skonštatovala, že uchádzač získal plnú podporu jej členov a uzniesla sa navrhnúť ho na vymenovanie do funkcie riaditeľa školy.

Výberové konanie v ZUŠ F. Schuberta, do ktorého sa prihlásili dvaja uchádzači, sa konalo 9. júna. Po tajnom hlasovaní výberová komisia určila za úspešného uchádzača súčasného riaditeľa inštitúcie Júliusa Klíma.

Do výberového konania na obsadenie postu riaditeľky Centra voľného času v Želiezovciach, konaného 16. júna, sa prihlásil iba jediný záujemca, ktorým bola súčasná riaditeľka. Kvetoslava Záhorská presvedčila členov výberovej komisie o vhodnosti svojej osoby na tomto poste, keďže získala ich 100 %-nú podporu. (ik)

Milan Belica ocenil troch Želiezovčanov

Predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) Milan Belica pred záverom každého školského roka oceňuje úspešných študentov

stredných škôl NSK. Ocenenie predsedu NSK získavajú študenti, ktorí v uplynulom školskom roku dosiahli významné umiestnenia v celoslovenských či medzinárodných súťažiach. Odovzdávanie ocenení sa v tomto roku konalo 4. júna v priestoroch Koncertnej sály Župného domu v Nitre. Zišlo sa tu 56 úspešných študentov zo 66 škôl kraja, ako aj víťazi 3. ročníka súťaže „Región očami

žakov“. Zámerom tejto súťaže je prispieť k zatraktívneniu stránky regionnitra.sk, informujúcej o udalostiach, ponukách a zaujímavostiach na území NSK, k vyhľadávaniu nadaných a talentovaných žiakov a podpore ich ďalšieho odborného rastu.

Študenti si z rúk predsedu samosprávneho kraja prevzali diplomy za úspešnú reprezentáciu svojich škôl i Nitrianskeho samosprávneho kraja v šiestich kategóriách: olympiády, SOČ, prírodovedné, odborné, umelecké a športové súťaže. Predseda vo svojom prejave zdôraznil, že v týchto oblastiach treba vyzdvihnúť mimoriadne tvorivé, študijné aj ľudské kvality ocenených študentov a vážiť si ich zodpovednosť, iniciatívnosť a kreatívny prístup pri plnení študijných povinností a angažovanosť v mimoškolskej činnosti.

Medzi ocenenými boli aj študenti zo železovských gymnázií. Veronika Jurášová (6. zľava) z Gymnázia Želiezovce bola ocenená v kategórii Olympiáda, Reginu Riedlovú a Istvána Tormu z Gymnázia J. A. Komenského s VJM ocenili v kategórii Umelecké súťaže. (ik)

Slanko, seno, Dolné Pohronie

Občianske združenie Dolnohronské rozvojové partnerstvo vyhlásilo na jar tohto roka grantový program s názvom: „Slanko, seno, Dolné Pohronie“, v rámci ktorého chce podporiť miestnych remeselníkov a neziskové združenia formou poskytovania dotácie na rôzne projekty, ktoré majú slúžiť obyvateľom mikroregiónu. Celková výška financií na grantový program bola 4 500 €, ktoré boli vyčlenené z členského príspevku združenia. Význam grantového programu spočíva v podpore miestnych organizácií, združení a remeselníkov, ktorí svojimi projektmi majú v pláne zveľaďovať Dolnohronský mikroregión. Na výzvu bolo prihlásených 12 združení. Maximálna výška finančnej podpory na jeden projekt predstavovala 400 €. Medzi podporenými združeniami boli folklórny súbor Čakanka z Čaky, folklórny súbor Nádas z Farnej, Koháryho kruh z Nýroviec, Reformovaný cirkevný zbor z Nýroviec, Centrum pomoci zo Šaroviec, občianske združenie Malianka z Plavých Vozokán, základné organizácie Csemadoku z Čaty, Keťa, Pohronskeho Ruskova a Zalaby, občianske združenie Military Historical Museum z Pohronskeho Ruskova, občianske združenie Ferenca Dudicha z Hronoviec. Vďaka grantu bude do konca roka vydaný CD nosič s ľudovými piesňami od folklórnej skupiny Čakanka, bude vydaná monografia o histórii Bimbule (dnes Medvecké – časť Plavých Vozokán), Csemadok v Ketí bude bohatší o nové citary, vo Farnej bude podporovaná

Zmeny, tradícia a racionalita vo Svodove

Ešte vo februári sa na výročnej členskej schôdzi uskutočnili voľby do orgánov Občianskeho združenia Svodov, ktoré priniesli do vedenia OZ dôležitú zmenu. Predsedom združenia sa stal bývalý podpredseda Ladislav Vékony, kým dovtedajšia predsedníčka Henrieta Kurucová sa stala podpredsedníčkou OZ. „Okrem tejto zmeny sa v živote OZ Svodov nič nemení, aj tento rok chceme zachovať aktivity, ktoré sme mali aj v minulosti a ktoré sa stali tradičnými,“ povedal predseda a dodal, že to platí až na malé výnimky. Takou bola valentínska zábava, ktorá sa tohto roku nekonala. Vydarenými podujatiami ostatného obdobia boli stavenie mája a najmä Deň Zeme, keď sa napriek intenzívnemu dažďu podarilo Svodovčanom spraviť kus roboty. „Takmer 50 ľudí neodradilo ani počasie, ani náročnejšie podmienky na upratovanie. Keďže nám dažď nedovolil celé popoludnie ísť ku Hronu či do cintorína, ako sme to mali pôvodne na pláne, dával sa do poriadku kultúrny dom. Všetko zlé je na niečo dobré. Upratili sa všetky miestnosti kultúrneho domu využívané občianskym združením na svoju činnosť. Ženy upratovali knižnicu, knihy, hračky. Poumývali všade okná, oprali záclony, závesy, čistili koberce. Muži zohnali

materiál i potrebné náradie a vymalovali volebnú miestnosť. Poopravovali steny, vyčistili svetidlá, odmontovali staré garníže, na ktorých miesto prišli ešte pred voľbami nové s taktiež novými záclonami. Dali sme do poriadku veľkú sálu kultúrneho domu. Umyli sme všetky okná, upratali sme. Novo zrekonštruované sociálne zariadenie, ktoré dalo OZ do poriadku, nanovo vymalovaná volebná miestnosť, opravené omietky na chodbe KD, všade poriadok, čistota – to bol výsledok daž-

divého dopoludnia vo Svodove,“ informovali nás členovia OZ Svodov o udalostiach z aprílovej soboty, kedy sa najprv zdalo, že počasie práci nepraje. A to nie je všetko. Nedostatok

financií trápi v ostatnom období asi všetky občianske združenia, Svodovčania však našli spôsob, ako tento problém riešiť. „Časť z nás sa na multikáre vybrala po celej dedine zbierať starý papier. Do vopred ohláseného zberu sa zapojili mnohí občania Svodova. Všetkým im ďakujeme. Získané peniaze vykryjú vynaložené výdavky, ktoré s usporiadaním Dňa Zeme OZ malo. Zabezpečili sme všetkým zúčastneným občerstvenie, celodenný pitný režim, kávu, deťom sladkosti, materiál na upratovanie – rukavice, vrecia a pod. Toto všetko sme získali zberom, triedením odpadu a jeho odovzdaním. Občania sa zbavili starého papiera a my sme získali nejaké prostriedky,“ informuje členka OZ Juliana Hanzová.

Ani leto nie je pre členov OZ obdobím pasívneho oddychu. Po dvoch rokoch obnovuje združenie tradíciu a organizuje týždenný letný detský tábor v Helpe, priamo pod Kráľovou Holou pre svodovské deti a ich kamarátov. Ako nás informovali členovia OZ Svodov, už teraz pripravujú aj budúročný, tematicky zameraný letný tábor pre deti. Zdá sa, že vo Svodove vedú, čo miestni ľudia potrebujú. Najbližšie sa o tom môžeme presvedčiť na najväčšej akcii OZ – Dni Svodova, ktorý sa bude konať 2. augusta. (ik, foto: šh)

Komu a za čo platíte?

Získavanie potvrdení ponechajte úradu, ktorý ho požaduje. Nepotrebuje ho vy, ale príslušný úrad. Inak pracovne „zažajte“ úradnícky oddelení matriky a evidencie obyvateľstva MsÚ a za to sa platí. Okrem ich mzdy, za tú istú prácu, ktorú vykonali „pre vás“.

Štátna a verejná správa, administratívne úkony a jej personál sú financované z verejných zdrojov. Už predplatené daňovníkmi. Ako služba občanom. Požadovať 5 eur za papierovú vetu, že ku dňu... ste mali trvalý pobyt tam, kde ste ho mali, je škandál. Ale – oni vás inak majú radi.

Tých 5 eur venujem na vedro malty a odpadnutý roh budovy MsÚ. Popri „pamiatke“ na Dubčeka chodí jej autor i ostatní žijúci pamätníci už ťuhyhodných 46 rokov ako okolo vzácnjej fresky, ktorá zrejme čaká na reštaurátora. **Juraj Režo, (www.notorickyobcan.sk)**

Ako je to vlastne s poplatkami?

Spýtali sme sa kompetentných, ako je to vlastne s potvrdením o trvalom pobyte a kto určuje výšku poplatku. Podľa Marianny Dobrovickej, pracovníčky MsÚ v Želiezovciach na úseku evidencie obyvateľstva, sa záležitosť trvalého pobytu riadi položkou č. 8 zákona č. 286/2012 Z. z. o správnych poplatkoch. „Za vydanie potvrdenia alebo písomného oznámenia o pobyte osoby alebo vydanie písomného oznámenia o držiteľovi vozidla a jeho pobyte (sídle) je poplatok 5 eur. Od tohto poplatku sú oslobodené pošty (inkasné strediská), zariadenia sociálnych služieb, právnické osoby a fyzické osoby, ktoré vykonávajú sociálnu prevenciu alebo poskytujú sociálne poradenstvo alebo sociálne služby za podmienok ustanovených osobitným zákonom a nevykonávajú sociálnu prevenciu na účely dosiahnutia zisku.“ Podľa vedúcej odboru vnútorných a sociálnych vecí Renáty Szendiovej zložky, ktoré tvoria funkčný plat zamestnanca mesta, sú dané platovým dekrétom. „Jej nárokové zložky sa odvíjajú od druhu vykonávanej práce, náročnosti pracovných činností, ich zložitosti, či zodpovednosti, neodvíjajú sa však od počtu pracovných úkonov za správny poplatok.“

Poplatky sú teda striktné určené zákonom, bez ohľadu na to, či si potvrdenie vybavuje občan v Bratislave alebo Želiezovciach. Využitie príjmov zo správnych poplatkov určuje mestský rozpočet, schválený mestským zastupiteľstvom. „Na rekonštrukciu mestských budov je možné využiť tieto príjmy len za predpokladu existencie príslušnej rozpočtovej položky v danom roku. Ak by chcel občan prispieť adresne na konkrétny účel, môže tak urobiť prostredníctvom peňažného daru, poskytnutého mestu formou darovacej zmluvy. Pokiaľ ide o predmetných 5 €, je možné, že budú použité na bežnú údržbu budovy mestského úradu, na úhradu platby za verejné osvetlenie, na plat kuchárky v školskej jedálni.... a veľa ďalších bežných platieb mesta,“ dodáva ekonómka mesta Monika Tomeková. (ik)

Slnko, seno...

3→

Ľudová remeselnícka výroba, v Zalabe sa dobuduje oddychová zóna, v Hronovciach bude revitalizované detské ihrisko pri knižnici, vojensko-historické múzeum v Pohronskom Ruskove vydá nové propagačné materiály, Csemadok v Pohronskom Ruskove dostane nové ľudové kroje, skrášli sa kostolná záhrada okolo reformovaného kostola v Nýrovciach, v Čate budú staré hospodárske stroje z miestneho ľudového domu chránené strechou a v Nýrovciach bude vydaná publikácia o miestnych zaujímavostiach a histórii obce. Občianske združenie Dolnohronské regionálne partnerstvo mieni aj v budúcom

roku podporovať organizácie a remeselníkov miestneho mikroregiónu. Spoločnými silami a partnerstvom vieme skrášliť a zveľaďovať náš región.

Gabriel Juhász

V kaštieli nakrúcali film. Zahrali si aj Želiezovčania

Keď sa začalo hovoriť o nakrúcaní filmu pri kaštieli, mnohí sa čudovali, čo sa dá nakrútiť pri „zastrešenej ruine“. Avšak to, čo v reálnom živote vnímame ako nie dobré, môže byť vo filme vyhovujúce.

V Želiezovciach sa nakrúcal film aj pred 28 rokmi. Vtedy tu režisér Štefan Uher nakrútil niekoľko scén tancovačky odohrávajúcej sa v druhej polovici 19. storočia. Išlo o životopisný film o Božene Slančíkovej-Timravy s názvom Šiesta veta. Nakrúcalo sa v jednej zo zadných miestností kaštiela, ktorý však vtedy bol v pomerne dobrom stave.

Do nového filmu známeho slovenského scenáristu a v tomto prípade aj režiséra Ondreja Šulaja Agáva sa však železovský kaštieľ nedostal náhodou. Zmieňuje sa o ňom Ladislav Ballek vo svojej knihe Agáty s podtitulom Druhá kniha o Palánku. Jedna jej má jedna kapitola názov Agáva, a tá je predlohou scenára filmu.

Ondrej Šulaj: „Keď som v roku 1980 začínal vo filme, scenár môjho prvého filmu som robil podľa knihy Ladislava Balleka Pomocník. Jej dej sa odohráva v Šahách, podľa Balleka v Palánku. Po rokoch som sa k Ballekovi vrátil, konkrétne k časti jeho ďalšej knihy Agáty. Jej dej sa opäť odohráva v Šahách, teda v Ballekovom Palánku, po vojne v roku 1947. Má veľmi zvláštnu atmosfé-

ru. Je to mesto na južných hraniciach, kde žijú rôzne národnosti: Maďari, Slováci, Česi, Srbi, Nemci... Schyluje sa k veľkej politickej zmene, k februáru 1948, keď jedna vrstva inteligencie cíti, že nastáva jej koniec. Na tomto pozadí sa medzi hlavnými hrdinami odohráva príbeh starnúceho architekta Hampla, jeho mladej ženy Nade a mladého profesora – taký ľúbostný trojuholník. Tento príbeh ma zaujal, rozhodol som sa napísať scenár a teraz sa ho pokúšam aj sám zrežírovať.“

Ladislav Ballek sa v knihe zmieňuje o Želiezovciach, Sovom zámočku, parku i kaštieli, pretože jedna z hlavných postáv Naďa Hamplová (vo filme ju stvárňuje Katarína Šafaříková) má rada hudbu, najmä Franza Schuberta. So svojím manželom, architektom Hamplom (Milan Kňažko) sa vybrala do Želiezoviec...

Realizácia tejto časti scenára si vyžiadala 1 deň filmovania v našom meste. Niekoľko dní predtým sa uskutočnila obhliadka, kde filmári skonštatovali, že stav kaštiela je vyhovujúci, keďže dej sa odohráva po vojne, kedy bol kaštieľ vyrabovaný.

„Rozhodli sme sa, že to urobíme pri tom originálnom kaštieli, ktorý je v takom stave, v akom je. Kaštieľ bol pravdepodobne aj po vojne trochu zdevastovaný, takže jeho stav nám hrá do karát a celé to prostredie parku vytvára dobrú atmosféru. Keby bol kaštieľ vynovený, tak je zle. Do filmu potrebujeme dostať tú povojnovú atmosféru, ktorá bola charakteristická istým rozbitím, takže nám to takto vyhovuje.“ – vysvetľuje Ondrej Šulaj.

Keďže ide o film, ktorého dej sa odohráva v minulosti, potrebné bolo zamaskovať niektoré detaily, ktoré sa do histórie nehodia (lavičky a stĺpy elektrického osvetlenia v parku, alarm, osvetlenie a ríny na kaštieli) a zabezpečiť dobové auto. Na ňom prišli manželka Hamplovci

do parku. Prišli ku kaštielu, okolo ktorého sa povaľovali kusy starého nábytku a pred vchodom v ležali v prachu knihy. Naďa Hamplová neskôr obišla kaštieľ a oknom nazrela do jednej z miestností, odkiaľ začula hluk. Zbadala dvoch výrastkov rozbíjajúcich nábytok...

Výrastkov zahrali dvaja Želiezovčania Christian Vajs a Patrik Balogh: „Vo filme sme vandali, ktorí v kaštieli rozbíjajú nábytok. Keď sme akože zbadali, že nás niekto sleduje, smerom k oknu, kde bola kamera, som zakríčal 'Čo sa pozeráš?', hodil som tam kus dreva a on si odpľul.“

Film realizuje Trigon production, s.r.o. Jeho exteriéry sa okrem železovského parku nakrúcali aj pri jazerách medzi Svodovom a Šarovcami, na Hontianskej kavalérii v Šahách, aj pri železničnom moste v T. Hrádku. Dokončenie filmu sa plánuje na jeseň, uvedenie do kín v roku 2015.

(šh)

Milan Kňažko: Sympatické mi je už to prostredie

Po skončení nakrúcania sme oslovili predstaviteľa jednej z hlavných postáv Milana Kňažka s otázkou, prečo prijal ponuku účinkovať v tomto filme: „Sympatické mi je už to prostredie. Som rodák z Horných Plachtiniec a vždy som sa rád vracal do rodných krajov. Juh Slovenska mi je veľmi blízky svojou atmosférou, je tu teplejšie, voňajú tu agáty, pestuje sa tabak, kukurica... Okrem toho som kedysi hral v jednej divadelnej hre podľa Ballekovej predlohy Agáty a Ladislava Balleka som osobne poznal. Tretím dôvodom je, že je to veľmi dobre napísaný scenár, dúfam preto, že sa to všetko podarí dostať aj do obrazu a hereckých interakcií. Navyše je to dobré obsadenie.“

Keď stavitel Hampel s manželkou

prišiel k spustošenému kaštielu, vyriekol vetu: „Vanie z toho všetkého smútok.“ Scenár príbehu z minulosti v súlade so súčasnou realitou...

„Bohužiaľ áno. Je strašné, že dopúšťame takúto devastáciu kultúrnych pamiatok. Je to nevdak

voči našim predkom, ktorí nám ich zanechali a nezodpovednosť voči tým, ktorí prídu po nás. Často ide o nevyčísliteľné hodnoty a zodpovedný je vždy majiteľ. Viem, že sa ťažko hľadajú peniaze. Ale nám sa takto nenávratne strácajú kultúrne pamiatky, ktoré sa ničím nedajú nahradiť. Takto si stále gumujeme minulosť, a kto si nechráni minulosť, toho nečaká ani dobrá budúcnosť. Vnímam to veľmi bolestne. V minulosti sme prišli o mnohé pamiatky. Asi polovicu historickej časti Bratislavy sme nechali spadnúť, aby sa tam budovali často nezmyselné stavby. Bratislavu obišli vojny, neobišli ju však socialistickí architekti, urbanisti. A žiaľ, pokračuje to ďalej.“

Milan Kňažko po návrate na divadelné dosky v roku 1997

dokázal niekoľko rokov popri hereckej činnosti pôsobiť v politike, či už ako poslanec NR SR alebo minister kultúry. Na otázku, ako to bude v prípade úspechu jeho kandidatúry na funkciu primátora Bratislavy odpovedal: „To je predčasná otázka... Určite nebudem skúšať nič nové, ale v nejakom predstavení si občas zahrám, veď nie je v rozpore popri zastávaní funkcie byť aktívnym aj v kultúre. Ale určite sa budem dominantne venovať svojej funkcii, aby som sa pokúsil zmeniť spôsob spravovania vecí a riešenia problémov, ktoré už dlhodobo trápia občanov Bratislavy. Aby sa konečne splnilo to, čo sa už 25 rokov len sľubuje. Alebo aspoň niečo z toho...“

Števo Hečko

Želiezovčan pod Andami

Podľa Želiezovčana Martina Matiaška existujú dva základné typy cestovateľov. Prvý je typický účastník biznisu v cestovnom ruchu, cestuje organizovane, navštevuje všeobecne známe pamätihodnosti, vypočuje si odborný výklad a domov sa vracia spokojný s vedomím, že spoznal navštvivenú krajinu, aj keď sa z all-inclusive hotela vzdialil iba v klimatizovanom autobuse. Druhý typ cestovateľa, a takých je menej, je väčší individualista, radšej cestuje na vlastnú päsť. Vyberá si, čo chce spoznať, nestačí mu základná ponuka pamätihodností z cestovateľských príručiek. Krajinu najradšej spoznáva prostredníctvom osobného kontaktu s miestnymi obyvateľmi a výletmi smerujúcimi mimo hlavných turistických smerov.

Martin o tom vie svoje, precestoval kus sveta a stretol sa s oboma typmi cestovateľov. Naposledy pred dvomi rokmi precestoval západné pobrežie Južnej Ameriky. „Bol som tam skoro dva roky a podarilo sa

mi ako-tak prejsť len štyri krajiny: Čile, Argentínu, Peru a Bolíviu. Počas svojich ciest som si všimol hlavné rozdiely v cestovateľskej náture. Stretol som tam ľudí, ktorí cestujú, ale všetko sa snažia vtesnať do maximálne dvoch mesiacov. Skôr zbierajú pečiatky do pasov, aby sa potom pochválili, kde všade boli. Absolvujú okruh po Južnej Amerike a všetci idú na rovnaké miesta. Po pristátí sa ubytujú v nejakom hosteli, opijú sa s inými turistami a to im stačí. So sprievodcom navštvíva vopred naplánované miesta, pričom sú dôkladne oddelení od miestneho vplyvu,“ hovorí Želiezovčan, ktorý sa po ukončení vysokoškolského štúdia v Anglicku zúčastnil dobrovoľníckeho programu s názvom Angličtina otvára dvere Čile, zameraného na vyučovanie angličtiny v čílskych základných a stredných školách. Učil anglický jazyk, realie, pritom a najmä potom cestoval. Veľa cestoval. „Môj prípad bol iný, cestoval som inak. Nechodil som na hostely, kam chodia spomínaní turisti, chodil som medzi miestnych ješ, nakupovať, zabávať sa, cestoval som dopravnými prostriedkami, ktorými cestujú miestni obyvatelia. Stálo ma to oveľa menej peňazí, čo bola tiež výhoda, ale hlavným dôvodom bolo, aby som počas svojho pobytu naozaj spoznal krajinu.“

Slovenský dobrovoľník z Anglicka

Ešte v Anglicku našiel na internete informácie o dobrovoľníckom programe a keďže aj okolnosti v jeho osobnom živote priali takémuto rozhodnutiu, odhodlal sa skúsiť šťastie a vycestovať na druhý koniec sveta. „Predtým som niečo podobné plánoval, ale nevychádzalo to. Vtedy som však akurát skončil výšku, bol to taký perfektný moment. Aj sám sebe som chcel niečo dokázať, že nie som

O juhoamerickej španielčine:

„So španielčinou som bol na tom dobre, keďže som ju študoval na vysokej škole. Tá však nebola podmienkou, dobrovoľníci sa ju mohli naučiť počas pobytu. Čílska španielčina sa veľmi odlišuje od španielskej, išť sa tam učiť jazyk je vlastne hlúposť, ale to som si uvedomil až vtedy, keď som pricestoval. Každopádne to bola zaujímavá skúsenosť.“

len jeden z aktivistov, ktorí len sedia pri pive a sťažujú sa, chcel som niečo vyskúšať.“ I keď hľadali ľudí narodených v anglicky hovoriacich krajinách, po krátkom on-line interview jazykovo dobre vybaveného Želiezovčana prijali do programu. „Bola možnosť vybrať si: vyhľadať si ubytovanie alebo bývať u miestnej rodiny. Vybral som si druhú možnosť, aj kvôli jazyku, aj preto, že som chcel spoznávať ľudí. Bol som v dedine Purén južne od hlavného mesta Santiaga u čílskej rodiny s tromi deťmi. Veľmi dobre som s nimi vychádzal, cítil som sa u nich ako doma.“ Po skončení programu museli dobrovoľníci prerušiť kontakt s rodinami, Martin nám však porozprával, že sa medzi ním a hostiteľskou rodinou vytvorilo silné puto a počas svojich ciest po ukončení ročného programu sa ešte na dva týždne zastavil. Prijali ho s radosťou a rovnako ústretovo by ho prijali aj kedykoľvek v budúcnosti.

Trocha ekonomiky a porovnávania

„Keby som si vybral druhú možnosť a našiel si ubytovanie sám, dostával by som v prepočte asi 400 eur, a to som robil dobrovoľnícku prácu... Tým že mi platili ubytovanie u rodiny, som nakoniec mesačne dostával v prepočte 150 eur, čo je stále dosť, lebo život je tam lacnejší ako u nás. Samozrejme, každý víkend som cestoval, snažil som sa vidieť čo najviac a peniaze som hneď rozflákal. Ak tie príjmy porovnáam, je to zvláštne. V krajine tretieho sveta dostáva dobrovoľník viac ako priemerný pracujúci Želiezovčan,“ hovorí s netajeným rozčarovaním v hlase. Pri podobných porovnovaniach sú isto mnohí z nás rovnako rozčarovaní, najmä keď sú informovaní o dnešnej situácii v Čile. Máme len málo informácií o tom, čo dosiahol za dve desaťročia po páde vojenskej junty generála Pinocheta. Mnohí si iste pamätajú, že pri zavedení druhého dôchodkového piliera sa Slovensko inšpirovalo úspešným čílskym systémom Josúa Piñeru. Čile, ako prvá kraji-

na z Latinskej Ameriky, vstúpilo v roku 2010 do Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) ako 31. členská krajina. Slovensko tam vstúpilo ako 30. členská krajina o 10 rokov skôr. Ako vidíme, „zaostalá krajina tretieho sveta“ ani nie je tak zaostalá, v mnohých ukazovateľoch je najvýkonnejšou ekonomikou kontinentu.

Globalizácia a zaostalosť bok po boku

„Bolo som prekvapený, ako je krajina silno ovplyvnená globalizáciou. Čile je ekonomicky rozvinutá krajina, z pohľadu minimálnej mzdy a podobných ukazovateľov je minimálne na takej úrovni ako Slovensko. Je asi 'najzwesternizovanejšou' krajinou Južnej Ameriky, je tam silný vplyv USA. V Čile sú veľmi dobré cesty, infraštruktúra je na veľmi dobrej úrovni, lepšej ako u nás, lebo je oveľa novšia. Krajina ešte za vlády Pinocheta naskočila na vlak neoliberalného kapitalizmu. Všetko rozpredali, do krajiny prišlo veľa zahraničného kapitálu, vďaka ktorému sa budovala veľmi potrebná infraštruktúra. Je na tom pravdepodobne najlepšie, čo sa životnej úrovne týka v Južnej Amerike, ale sú tam priepastne rozdiely

O roľníkoch v Andách:

„Všetci užívajú kokové listy. Je to tam legálne napriek obrovskému medzinárodnému tlaku. Tamojšia kultúra aj tradície sú veľmi silno späté s užívaním koky. Navyše, keby vo výške 4000 metrov nežuvali stále kokové listy, nedokázali by asi fungovať. Je to pre nich niečo ako pre nás káva.“

medzi ľuďmi. Veľký rozdiel je napríklad medzi severnou a južnou časťou krajiny. Na severe sa sústreďuje priemysel, juh je zaostalejší. Býval som v južnej časti, ktorá je poľnohospodárskou oblasťou. Ľudia tu nemajú príliš veľké ambície, nevidia východisko zo svojej situácie. Príroda je nádherná, Andy, množstvo neobývaného územia. Po roku strávenom tam som si povedal, že to bola dobrá skúsenosť, ale nebolo to presne to, čo som očakával. Krajina bola z môjho pohľadu až príliš civilizovaná.“

Križom križom krajinou

Cez víkendy, prázdniny a po skončení ročného pobytu ju spoznával, cestoval po okolí. Nielen v Čile, ale aj po okolitých štátoch. Je zaujímavé, ako Martin videl napríklad Bolíviu, o ktorej väčšina z nás vie možno toľko, kde sa nachádza a možno to, že je tam socialistická vláda. „Napríklad ľudia v Bolívii sú z hladiska spirituálnej hĺbky úplne inde ako my, ani to nechcem dávať do súvisu. Sú úplne-úplne iní aj z pohľadu u nás chápanej všeobecnej vzdelanosti, sú proste jednoduchí. Pôvodným obyvateľstvom sú tam Kečuánci, ktorí boli dlhé roky utláčaní, marginalizovaní. Je tam fakt veľká chudoba. V Bolívii ešte pred 10 rokmi nemali poriadne vybudovanú ani základnú infraštruktúru. Prezident Morales počas ostatných dvoch volebných období stihol

urobiť obrovské zmeny, i tak je krajina veľmi zaostalá. Ľudia žijú ako na smetisku. Bol som na miestach, kde nebola elektrina, kde nehovorila po španielsky, kde sú ľudia negramotní, chýba lekárska starostlivosť. Postupne sa to mení, veľa peňazí pumpujú do rozvoja. Vláda

O cestách autostopom

„V Čile som zažil najľahšie stopovanie vôbec. V živote som také niečo nevidel. Už aj to, že je človek cudzinec, zvyšuje ohotu miestnych vodičov zastaviť. Oni sa nedávno otvorili svetu, sú z neho nadšení, globalizácia ich uchvátila. Nikdy som nečakal viac ako 10 minút. Z Európy som bol zvyknutý, že som na stop čakal aj týždeň. V Čile sa mi nespočetnekrát stalo, že som kráčať po ceste a zastavili ma, aby ma zobrali.“

má podporu ľudí, hoci nastolila novú elitu, ale po stáročia utláčanej väčšine sa dostáva viac ako v minulosti.“ V porovnaní s Argentínou je to podľa neho veľký rozdiel, aj napriek tomu, že v Bolívii sa podmienky postupne zlepšujú a Argentína sa zmieta v kríze. „Argentínčania sú ako Európania, ale tým, že prežili rôzne obdobia vzostupov a úpadkov, diktatúry, ekonomického rozmachu a krachov, sú veľmi zaujímaví. Je tam veľký vplyv Talianov a Francúzov.“ Cez rok, keď vyučoval, cestoval hlavne po Čile, cez prázdniny prešiel do Bolívie, Peru a Argentíny, potom po skončení programu ešte niekoľko mesiacov cestoval po Čile a Argentíne. „Prešiel som mnoho národných parkov. Je tam neuveriteľná krásna, nedotknutá príroda. Majú tam napríklad vzácne miestne dreviny, stromy araukária andské, akýsi prehistorický prechod medzi listnatým a ihličnatým stromom. Najviac na juhu som bol v Patagónii, bohužiaľ som nevkráčal na Ohňovú zem. V tomto rozhodovaní však

zohrávali úlohu aj peniaze: čím ďalej na juh ideme, tým sú osídlenia zriedkavejšie, zásobovacie cesty sa predlžujú a cesta sa predražuje. Prideme do nejakej dedinky v Andách a najbližšie mesto je 250 km cez pampu alebo 200 km cez hory. Nič viac okolo. Tam sa za všetko platí desaťnásobne viac ako inde. Chodil som najskôr sám, ale po ceste sa stále niekto nájde. Človek chodí sám, iba ak naozaj chce zostať osamote, inak sa stále prihodí nejaká partia. Počas roka som chodieval najčastejšie sám, kolegom z nášho programu sa moje plány zdali príliš odvážne, až šialené. Im stačilo sa párkrát od fotiť pri sopke a pocit, že boli v Čile. Po

čas som sa spoznal s americkým dievčaťom. Bolo nadšené mojimi cestovateľskými plánmi. Bola horolezkyňa, takže ťažký terén jej nerobil problém. Zostali sme spolu, robili sme spoločné víkendové výjazdy. Keď sa v decembri skončil školský rok, vyrazili sme spolu na juh. Využívali sme couchsurfing, vďaka čomu som spoznal niekoľko neuveriteľne nádherných miest a úžasných ľudí. Často sme spali aj v stane, občas sme si dopriali vyspať sa v perinách na hosteli. Osprchovať sa dalo aj na benzínke, keď

bolo treba, alebo sme sa umyli v potoku.“

Ďalšie plány

Martin sa s Južnou Amerikou nechce natrvalo rozlúčiť. Kontinent ho očaril natoľko, že aj v budúcnosti by sa tam chcel vrátiť a pracovať v oblasti rozvojových programov v rozvojových krajinách alebo medzinárodných edukačných programov. Podal si prihlášku na univerzitu v Dánsku v odbore latinskoamerických štúdií. Doma dlho neposedel, vlni v lete pracoval v Rakúsku, na jar odišiel do Anglicka, kde pracuje aj v súčasnosti. Na jeseň, ak všetko pôjde podľa plánov, to má namierené do Dánska, aby neskôr mohol dlhodobo robiť prácu, ktorá ho baví. A prečo Dánsko? Aj na to má vysvetlenie: „Tam je školstvo zadarmo. Je zaujímavé, že keď sa do školstva pustí trhový mechanizmus, zníži sa úroveň. Napríklad v Anglicku skončí vysokú každý, školy z ľudí majú príjmy, o ktoré nechcú prísť. Ľudia nie sú správne motivovaní, chcú len prejsť a dostať titul. Nie je to správne. V Dánsku je školstvo štátom dotované, nevytvárajú sa tlaky na prijatie určitých osôb, ich počty, preto je jeho úroveň vysoká.“

Martin Matiaško je jedným zo Želiezovčanov, o ktorých môžeme s istotou vyhlásiť, že život vzali do svojich rúk. Svojím spôsobom života napĺňa túžby mnohých, veď kto by nechcel cestovať po svete a robiť čo ho baví? Potreboval k tomu odhodlanie, cieľavedomosť a správne názory na svet. Odmenou mu je množstvo zážitkov, skúseností, spomienok a známostí s príjemnými a srdečnými ľuďmi z celého sveta. A to je viac ako bezduchá honba za peniazmi a kariérou. Napokon, tie vraj prídu skôr či neskôr samé, ak dlhodobo robíme to, čo naozaj máme radi.

Ladislav Levický

Cyklotúra na Dolnom Pohroní

Občianske združenie Dolnohronské rozvojové partnerstvo dňa 21. júna v poradí už tretíkrát organizovalo cyklotúru spájajúcu všetky obce regiónu pod názvom Dolnohronské koleso. Cieľom bolo zapojiť všetky obce regiónu, preto sme v regióne vytýčili štyri trasy, všetky viedli do Pohronskeho Ruskova: 1. H. Vrbica - Zbrojníky - Kukučínov - Sikenica - Šalov - M. Ludince - Zálaba - Čata - P. Ruskov; 2. Čata (P. Ruskov) - Keť - Kuraľany - Nýrovce - Želiezovce - Hronovce - P. Ruskov - (cca 35 km); 3. V. Ludince - Farná - Málša - Nýrovce - Želiezovce - Hronovce - P. Ruskov (cca 32 km); 4. Čaka (P. Vozokany) - T. Lužany - Šarovce (Turá) - Želiezovce - Hronovce - P. Ruskov (cca 33 km). Vyše 30

účastníkov prichádzalo z Čaky, V. Ludiniec, Nýroviec, Kukučínova, T. Lužian, Zbrojníka a Želiezoviec. Najmladším účastníkom bolo 9-ročné dievčaťko z Čaky a najmladším cyklistom bol 10-ročný chlapec zo Želiezoviec. Najstarší účastník prišiel z Kukučínova; s najväčším počtom cyklistov sa mohla chváliť Čaka.

Cyklotúra štartovala pred obedom - cieľom bol Pohronský Ruskov, časť Kolónia, kde cyklistov čakalo vo vojensko-historickom múzeu občerstvenie, guláš, darčeky, bola pripravená prezentácia projektov o činnosti združenia, ako aj pozoruhodností regiónu. Zaujímavosťou sa mohli prostredníctvom malej výstavy fotografií dozvedieť bliž-

šie informácie o činnosti MAS, realizovaných projektoch, boli pre nich pripravené propagačné

a informačné materiály. Vyhodnotenie túry sa uskutočnilo po chutnom obede, kde najskôr majiteľ múzea vítal prítomných, potom starosta obce Čaka a manažérka MAS odovzdali pamätne

listy. Prítomní navštívili múzeum pod odborným vedením majiteľa a jeho asistenta.

Tohtoročnú cyklotúru podporovala aj obec Pohronský Ruskov a firma Bicykle Turček, ktorým aj touto cestou srdečne ďakujeme. Poďakovanie patrí majiteľovi MHM p. Ladislavovi Žákovičovi a jeho manželke Márii za ochotnú spoluprácu, pohostinnosť a umožnenie prehliadky múzea. Ďakujeme každému, kto sa do túry zapojil buď organizovaním alebo bicyklovaním; dúfame, že sa každý cítil dobre a nevynechá ani 4. ročník cyklotúry v roku 2015.

Margaréta Szabóová

Júnové dni plné aktivity v ZŠ Želiezovce

Druhá polovica júna sa v škole niesla v znamení úspechov, výletov, zábavy a rozlúčky.

Výrazný úspech dosiahli žiaci 7. ročníka v súťaži vo vlastnej tvorbe „Hodžov novinový článok.“ Súťaž je organizovaná v spolupráci s Ústavom politických vied SAV a Národným osvetovým centrom v Bratislave. Peter Palásti sa v tejto súťaži s medzinárodnou účasťou umiestnil v striebornom a Patrik Turcsek v bronzovom pásme. Ocenenia si slávostne prevzali v Pálffyho paláci v Bratislave, kde sa stretli s významnými vedeckými pracovníkmi SAV, s vnukom Milana Hodžu a s Ivanom Lalahom, bratom akademického maliara Milana Lalahu, rodáka z Tekovských Lužian, priateľa A. Dubčeka a exposlanca NR SR.

Veľký úspech sme zaznamenali v celoslovenskej výtvarnej súťaži Plagát k filmu Zomierajú postojáčky, ktorú organizovalo Ministerstvo životného prostredia SR. Paulína Bradová z 8. B vyhrala výlet

pre svoju triedu do Arboréta v Mlyňanoch a Topoľčanok.

Žiaci 6. B sa zúčastnili triedneho výletu do Bratislavy, kde navštívili expozície v Národnom múzeu a ZOO. Zaujímavé skúsenosti získali žiaci z návštevy kaštiela vo Sv. Antone, kde poľovnícke združenie organizovalo Detské dni sv. Huberta. V priebehu posledného júnového týždňa navštívili naši siedmci expozíciu Tajomstvá múmie v zábavnom a vzdelávacom centre Atlantis Center v Leviciach.

Bohatý program ponúka škola žiakom aj počas prvého prázdninového týždňa. Klaudia Konczová zorganizovala denný tábor, aktivity a program v rámci Želiezoviec a blízkeho okolia. Alternatívou bola možnosť pobytu v letnom tábore v Liptovskom Jáne pod vedením Moniky Mihókovovej.

Posledný júnový týždeň sa pedagógovia a žiaci zapojili do priprav účelového cvičenia Ochrany života a zdravia, ktoré pozostávalo z teoretickej

a praktickej časti. Počas teoretickej časti žiaci absolvovali zdravotnú prípravu vedenú pracovníčkou ČK Adrianou Dávidovou. Tu si precvičili svoje vedomosti a zručnosti v podávaní prvej pomoci pri zlomeninách, popáleninách, úpale, krvácaní a iných poraneniach. Na školskom dvore si vypočuli výklad príslušníkov hasičského zboru a oboznámili sa s postupom po vypuknutí požiaru. V spolupráci s PZ sa konala prednáška o nebezpečenstvách a nástrahách, ktoré školákom hrozia počas letných prázdnin. Na ďalších stanovištiach si overili vedomosti z civilnej obrany. Dostali možnosť vyskúšať si nasadenie ochranných masiek a oboznámili sa s ich funkciou. Na poslednom stanovišti si zopakovali vedomosti z topografie a absolvovali úlohy zamerané na orientáciu v teréne.

Praktická časť účelového cvičenia bola na druhý deň formou rôznych zábavných športových aktivít, pri ktorých si žiaci vyskúšali svoj dôvtip,

→12

Centrum voľného času v uplynulom školskom roku

Halloween

Dňa 6. novembra do CVC zavítal duch Halloweenu. Žiaci zo ŠKD pri ZŠ Želiezovce sa ocitli medzi múmiami a strašidlami počas halloweenskej party. Deti privítali básňou a halloweenským tancom členky ZÚ Šikovniček. Neskôr si žiaci vyrobili strašidlička, múmie a kostry v bosoráckej tvorivej dielni. Halloweenska diskoteka sa vydarila. Nechýbal metlový tanec ani útok Zombie. Ježibaba tancovala s upírom, múmia s duchmi, dokonca aj kostre sa triasli kosti.

Vianočné programy

Týždeň pred sviatkami sa konalo v DK podujatie s názvom Vianočná akadémia. Na pódiu sa vystriedali takmer všetky krúžky CVC, ktoré sa mohli prezentovať „javiskovou“ formou – mažoretky, tanečníci, gitaristi, karatisti... Prítomní si mohli pozrieť aj výstavku výtvarných prác vo veľkej sále.

Celý predsviatkový týždeň sa niesol v znamení priprav na najkrajšie sviatky. Súčasťou vianočného programu boli tvorivé dielne v telocvični CVC, kde sa pripravovali najrôznejšie ozdoby, dekorácie a doplnky; zdobil sa vianočný stromček, na ktorý deti postupne prikladali svoje umelecké diela. Nechýbali ikebany, svietniky, vence; mnoho vlastných výtvorov sa deťom tak zapáčilo, že si ich namiesto priloženia do spoločného radšej zobrali so sebou domov. Atmosféra bola veľmi príjemná a pôsobivá, veď celý program sprevádzali tóny vianočných piesní.

Farebný karneval

Počas fašiangového obdobia sa dospeli tešia na plesovú sezónu, deti sa netreptivo chystajú na maskárny ples. CVC Želiezovce zorganizovalo 20. 2. maskárny ples pod názvom Farebný karneval. Podujatia sa zúčastnili žiaci z 3. a 4. oddelenia ŠKD ZŠ. V úvode vystúpili tanečníčky zo záujmového útvaru CVC Šikovniček, ktoré navodili pravú karnevalovú atmosféru rytmickým tancom. Nasledovala promenáda v kostýmoch spojená so súťažou o najlepšiu masku. Po vyhlásení víťazov zábava pokračovala metlovým, stoličkovým, srdiečkovým a balónovým tancom.

Mesiac knihy - Rozprávko

Cesta medzi deťmi a knihou je v súčasnom období pomerne dlhá a náročná. Priblížiť deťom svet, do ktorého môžu nazrieť práve prostredníctvom knihy, sa pokúsilo CVC v spolupráci s MsK na dvoch zábavno-poučných popoludniach pre žiakov ZŠ a ZŠ s VJM. O knihách sa hovorilo, premietalo a diskutovalo. Čítali sa úryvky zo známych rozprávok, potom si žiaci mohli podľa otázok na premietacom plátne overiť svoje vedomosti z literatúry. Žiaci oboch škôl sa do programu

aktívne zapájali, mohli si vybrať z pestrej ponuky kníh a prejať svoju fantáziu a tvorivosť vytvorením vlastnej záložky do knihy.

Deň Zeme

V posledný aprílový štvrtok sa zaplnil školský areál deťmi z CVC a zo všetkých oddelení školských klubov z oboch CVC. Vydarený program sa začal prehliadkou psovodov. Predviedli deťom, čo všetko musia zvládnuť pri zadržaní prenasledovanej osoby. Deti sa zastavovali pri jednotlivých stanovištiach, ktoré patrili rybárom, poľovníkom a lesníkom. Popri náučnom a výchovnom zameraní tohto podujatia nechýbala ani zábavná časť programu. Tu si popri rôznych hrách mohli deti vyskúšať strelbu na terč lukom a šípom pod dohľadom lukostrelcov a svojich učiteľov.

Stavanie mája

Deň pred 1. májom sa na Námestí sv. Jakuba zišli deti a učiteľia zo všetkých želiezovských škôl, aby boli spolu s niekoľkými desiatkami divákov svedkami oživenia zaujímavej tradície – stavania mája. CVC v spolupráci MO MS pripravilo na tento deň program, kde hlavnými aktérmi boli prevažne žiaci a študenti. Spievalo sa, tancovalo sa, recitovalo sa... Ku krátkemu, no zaujímavému programu prispelo aj pekné slnečné počasie.

Deň detí

Vystúpením mažoretiek a tancom záujmového útvaru Šikovniček sa v predposledný májový deň začalo veselé popoludnie pri príležitosti Dňa detí.

Hlavným bodom programu bolo vystúpenie klaunov a zabávačov Romana a Emila vonku na školskom dvore CVC. Smiech neutechol počas celého predstavenia. Ten deti nadchol natolko, že aj tí menej odvážni sa nechali strhnúť a aktívne sa zapájali do všetkých „šašovín“, ktoré zabávači pripravili.

Turnaj v karate

Súčasťou Slovenskej ligy v kyokushin karate sú aj Želiezovce. Tréninky sú súčasťou krúžkovej činnosti CVC, a tak sa centrum podujalo aj tento rok zorganizovať turnaj. Bolo to opäť v priestoroch telocvične ZŠ, ktorá poskytla dostatočný priestor vyše 50 mladým športovcom, ktorí sa v tú májovú sobotu zišli zo širokého okolia. O podujatí a úspechoch želiezovských karatistov sa podrobnejšie píše v májovom a júnovom čísle ZŠ.

Akadémia a záver školského roka

Pod názvom Akadémia sa uskutočnilo posledné väčšie vystúpenie v pomaly sa končiacom školskom roku. Na privítanie početnejšieho publika boli potrebné priestory koncertnej sály ZUŠ. Okrem karatistov, mažoretiek, tanečníkov, gitaristov a spevákov sa predstavili aj žiaci zo záujmového útvaru Anglický jazyk. Súčasťou programu

bolo aj vyhodnotenie výtvarnej súťaže Príroda je život a ocenenie najlepších žiakov Centra voľného času.

Program mal byť bodkou za školským rokom, no predsa to nebolo posledné podujatie. Uprostred júna sa konali dva vedomostné kvízy pre žiakov ZŠ – vlastivedný a prírodovedný. Pre rodičov sa konali otvorené hodiny anglického jazyka v MŠ. Mažoretky koncom júna vystúpili v Novom domove a počas celého mesiaca prebieha príprava na tradičný letný tábor CVC.

Počas jesenných i jarných prázdnin mohli deti využiť priestory CVC – telocvičňu, miestnosť pre tvorivé dielne aj miestnosť informatiky. V priestoroch telocvične prebiehali vo večerných hodinách cvičenia rôzneho druhu.

(CVC)

ZO SZPB udržuje

Hoci Želiezovce nepatrili do povstaleckého územia, aj sem sa po 2. svetovej vojne prísťahovali mnohí priami účastníci SNP a protifašistického odboja. Postupne so svojimi spolubojovníkmi z okolitých obcí založili ZO SZPB, ktorá sa radila k významným v okrese. Z jej dlhoročných predsedov uvádzame Michala Lipovského a Pavla Proksu.

Z 21 členov, priamych účastníkov rôznych foriem odboja, to bol napríklad Ladislav Chytil, Štefan Michlo, Vladimír Rúfus, Pavel Vrbiňák, Peter Mlynka, Jozef Široký, Anna Pompošová, Ľudovít Paukov, Pavol Proksa, Matúš Bakala, Ladislav Kašša, Štefan Sabol, Anna Záprtová, Štefan Rajčan, Alexander Vitalay z Čaty, Ján Krasňanský, Ondrej Šlachta a Rudolf Galata z P. Ruskova, Martin Heško a Tomáš Nábočík z Pastoviec, Ján Pintér a Ignác Szabó z Nýroviec, Michal Minich z Hronoviec a ďalší.

Ich rady postupne redli. Dnes z nich žije Anna Pompošová, ktorej aj touto cestou prajeme ešte ďalšie pokojné roky života. Dnes má ZO

→

O kríze a vedomí...

Jedným z prívlastkov, ktorými je súčasná doba časovaná, je „informačná“. Súvisí s takými pojmami, ako „informačná spoločnosť“, „znalosťná ekonomika“ a podobne. Čo to presne znamená, nie je až tak úplne jasné. Vcelku však ide o charakterizovanie súčasnosti ako doby, v ktorej majú najvyššiu hodnotu informácie a znalosti (know-how) a základ tvoria informačné technológie.

Sotva sa nájde niekto, kto by o tom pochyboval, najmä pokiaľ ide o financie či priemysel. Platí to však aj všeobecne? Sú dnes všade základom úspechu informácie, vedomosti a schopnosti? Vo všetkých oblastiach verejného života je dopyt po kvalitných informáciách?

Je isté, že prístup k informáciám je dnes jednoduchší, ako kedkoľvek v minulosti. Ako je to však s každou komoditou, kvantita býva často na úkor kvality. A tak aj vyberanie si z množstva informácií kladie na človeka isté nároky, ktorým sa hovorí aj „informačná gramotnosť“.

Dalo by sa predpokladať, že každý má záujem o pravdivé informácie, na základe ktorých sa bude môcť čo najsprávnejšie rozhodovať. Je to však naivný predpoklad, súdiac napríklad podľa popularity bulváru.

Ako však vysvetliť, že v niektorých spoločenských oblastiach sa bežne pracuje s neúplnými, nepresnými či dokonca chybnými informáciami a takéto informácie sú dokonca preferované? Áno, správne. Týka sa to spravovania verejných vecí. Pri rozhodovaní o verejných otázkach sa často preferuje nevedomosť a kvalitné informácie sa stávajú až tak nežiaducimi, že sa ich „kompetentní“ stráňa ako upíry cesnaku.

Až notoricky bežnými sa stali vyjadrenia typu „O tomto som nevedel.“ alebo „Nemám takú informáciu“, ktorými sa „kompetentní“ priznávajú k svojej nevedomosti a často nejavia ani najmenšiu vôľu vedomosť získať.

Niektorí pritom svoju nevedomosť len predstierajú a ďalší sa zámerne snažia zostať nevedomými. Prečo?

Tu sa núka jedno trochu zjednodušené vysvetlenie: Takmer podľa všetkých kódexov a sľubov majú títo ľudia konať a rozhodovať „podľa svojho najlepšieho

vedomia a svedomia“. Ak by sme to brali doslova, tak súdiac podľa každodennej reality zažívame krízu vedomia alebo krízu svedomia. Alebo kombináciu oboch?

Málokto sa prizná k nedostatku, či dokonca k absencii vlastného svedomia. Ak niekto sám o sebe povie, že je sviňa, zvyčajne to neurobí verejne. Omnoho jednoduchšie je priznať sa k nedostatku vedomia. A niektorí sa vyhýbajú problémom s vlastným svedomím reguláciou svojho vedomia: „Nechcem o tom vedieť. O čom neviem, to ma netrápi.“

Prečo priznávajú vlastnej nevedomosti a nekompetentnosti, ktoré by človeka v každej inej oblasti väčšinou diskvalifikovalo, sa v oblasti verejnej služby stalo úplne bežným javom? Pretože je to najjednoduchším spôsobom zbavovania sa zodpovednosti!

Jedinci stojaci v hierarchii vyššie v prípade potreby majú možnosť zbavovať sa dôsledkov vlastných rozhodnutí prenášaním zodpovednosti na jedincov stojacich v hierarchii nižšie. A samozrejme, v prípade úspechu si pripísať zásluhy.

Zodpovednosť je tu samozrejme redukovaná na pripravenosť byť potenciálnym obetným baránkom.

Dôsledkom je neúplná a neefektívna práca a produkcia niečoho, čo je ešte počas realizácie zbavované ambície na 100 % plniť svoj účel. Ten, kto rozhoduje, zodpovednosť preniesol na vykonávateľov príkazov, ktorí však, prirodzene, žiadnu zodpovednosť necítia. Jediné, čo funguje na 100 %, je čerpanie rozpočtu (alebo fondov) a nasmerovanie financií na tie správne súkromné účty. A že niečo nefunguje, alebo funguje len čiastočne, na to stále zaberá tá zázračná vetička: „Nie sú peniaze.“

Nuž, nie sú a takto ani nebudú. Jediné, čo bude, sú stále viac sa objavujúce dôsledky rôznych typov nevedomosti, omylov i úmyselných činov z minulosti. Samozrejme, všetko je vždy v súlade so zákonmi a predpismi. Lebo žiadny zákon ani predpis nemôže nahradiť človeka s aspoň základným mentálnym vybavením. Ak ho nahrádza, tak slúži nie ako rámec výkonu ale ako alibi v nečinnosti. U niektorých jedincov stotožnených s prostredím by sa podľa ich prezentovanej mentálnej výbavy dala predpokladať totožnosť dátumu narodenia s dátumom vzniku

pracovného pomeru.

V takto deformovanom prostredí je možné znehodnocovanie potenciálu vydávať za efektívne hospodárenie, všeobecný úpadok za obrovské úspechy, zamieňanie prostriedkov a produktov za odborné riadenie a odosobnený alibizmus za systém osobnej zodpovednosti. To všetko sa dá a veľmi dlho.

Ale nedá sa vytvoriť dlhodobý prosperujúci systém zhodnocujúci potenciál ani podnetné prostredie pre rozvoj komunity. To sa takto určite nedá.

Možné to však je, ale inak. Nie jednoducho a zo dna na deň. Zaučať však treba zmenou prístupu: Vedomie musí mať prednosť pred nevedomím! **Števo Hečko**

O šikovných často nevieme

Výzva, ktorú v uplynulom mesiaci miestny odbor Maticy slovenskej v Želiezovciach adresoval ľuďom zaoberajúcim sa rôznymi formami umeleckej činnosti nás zaujala natoľko, že sme sa rozhodli položiť niekoľko otázok predsedníčke Magdaléne Holkovéj.

Dopočuili sme sa, že hľadáte spevákov a tanečníkov. Máte ambíciu konkurovať súboru Kincso?

- Nie, v žiadnom prípade. Súbor Kincso je na vysokej profesionálnej úrovni. Bol hosťom na našich podujatiach a jeho vystúpenia sa nám veľmi páčili. Je tradíciou väčšiny MO MS zakladanie speváckych a tanečných súborov alebo skupín, ktoré prezentujú slovenský ľudový folklór. Na tieto tradície by sme chceli nadviazať aj my a hľadať šikovných, talentovaných ľudí, ktorí by sa v tomto zmysle realizovali.

Takže už máte potenciálnych vedúcich?

- Áno, ale zatiaľ ich nechcem menovať. Všetko je zatiaľ len v štádiu príprav.

Aké sú reakcie na výzvu?

- Želiezovce poznám dobre, roky som pracovala v kultúre, takže nie som prekvapená. Vedela som, že ľudia sa sami hlásiť nebudú a bude ich potrebné vyhľadávať. Našťastie, mám šikovných ľudí vo výbore a spoločne hľadáme možnosti realizácie našich plánov.

Zakladáte aj krúžok remeselných zručností. Čím sa bude zaoberať?

- Zaučať by sme chceli drobnými dekoračno-úžitkovými výrobkami. Oslovili sme ľudí, ktorí majú skúsenosti v tomto smere a sľúbili nám spoluprácu. Hľadáme ľudí, ktorých spájajú spoločné záujmy, dáme im možnosť stretávať sa a navzájom si vymieňať svoje skúsenosti pri tvorivej práci, porozprávať sa, a tak si oddýchnuť od bežných povinností. A neskôr, podľa záujmu, by sme sa chceli venovať aj remeselnéj tvorivosti.

Možno ste si všimli, že takmer všetky podujatia organizujeme v spolupráci s inými organizáciami. Spolupracovať sa nám darí, či už ide o Centrum voľného času, Dom kultúry, MsK, ZŠ, ZUŠ, ZO SZPB alebo o Jednotu dôchodcov Slovenska atď. V rámci MO MS chceme nadviazať bližšiu spoluprácu s MO MS v Šarovciach a MO MS v Rybníku.

Vaše plány znejú optimisticky...

- Ako som už povedala, mám okolo seba šikovných ľudí a ďalších postupne objavujeme. Naše mesto je veľmi bohaté na talentovaných ľudí, len sa o nich nevie, nemajú sa kde ukázať a mnohí ani nevedia, že majú čo ukázať.

V tomto meste sa toho deje veľmi málo, a za dvadsať rokov ľudia zabudli, že sa môže diať aj viac. A dá sa to, máme potenciál, len sa treba snažiť robiť zaujímavé akcie. Matica slovenská svojim základným poslaním by mala ľudí namiesto rozdeľovania spájať. A kultúra ľudí spája.

Ďakujem za rozhovor. Števo Hečko

tradíciu SNP

SZPB v našom meste vyše 40 členov. V posledných rokoch prešla zložitou cestou. Jej členskú základňu tvoria pozostalí po priamych účastníkoch, ako aj sympatizanti. Za hlavnú úlohu považujeme omladzovanie z radov mládeže a strednej generácie. Jej poslanie a ciele možno stručne zhrnúť nasledovne:

- odsudzovať a odmietať všetky pokusy o znevažovanie SNP a skresľovanie výsledkov 2. svetovej vojny, pokusy o rehabilitáciu ľudského režimu a glorifikáciu jeho vedúcich činiteľov,
- dbať o spravodlivé vysvetľovanie histórie boja proti fašizmu,
- nadväzovať úzku súčinnosť s orgánmi štátnej správy a samosprávy najmä pri organizovaní spomienkových osláv významných výročí, pietnych aktov, besied pre mladú generáciu a pamätných dní (SNP, oslobodenie mesta, boje na Dukle...),
- iniciovať u orgánov samosprávy ochranu a údržbu pomníkov, pamätných tabúl, hrobov padlých hrdinov. Nepripustiť odstraňovanie symbolov spojených s národooslobodzovacími bojmi,

- verejne vystupovať proti extrémnym silám propagujúcim rasizmus, neoludáctvo, xenofóbiu.

Organizácii sa dlhé roky dostáva pozornosť z vedenia MsÚ a úspešne spolupracuje najmä so ZO JDS pri organizovaní poznávacích zájazdov. V poslednom období spolupracuje aj s MO MS. Možno povedať, že železovskí odbojáři sú akoby jedna veľká rodina. V jej činnosti sú zaujímavé príbehy, spolu prežívajú chvíle radosti i smútku, uvedomujú si však i rezervy vo svojej činnosti.

Členovia ZO kladením vencov k Pomníku padlým na Námestí sv. Jakuba pravidelne vzdávajú úctu a vďaka bojovníkom proti fašizmu v rokoch 2. svetovej vojny. Tak to bude aj 28. 8. o 15:00 hod., kde na pietnom akte radi privítajú aj ďalších záujemcov. Je veľa medzi nami takých, ktorých rodiny tragicky postihla 2. svetová vojna.

Budme verní odkazu bojovníkov SNP, medzi ktorými boli príslušníci 27 národov zo všetkých kontinentov!

**Josef Výboch,
predseda ZO SZPB**

Tabuľky futbalových súťaží

Dospelí, IV. liga juhovýchod

1. Vrakúň	30	22	6	2	67:15	72
2. Šurany	30	20	5	5	75:24	65
3. Vlčany	30	16	9	5	58:28	57
4. ČFK Nitra	30	17	2	11	71:45	53
5. FC ViOn B	30	15	7	8	60:32	52
6. Kolárovo	30	15	7	8	49:34	52
7. Štúrovo	30	15	6	9	56:44	51
8. Dvory n/Ž.	30	13	6	11	46:54	45
9. V. Lovce	30	13	5	12	48:49	44
10. D. Streda B	30	12	6	12	38:34	42
11. Váhovce	30	11	3	16	61:68	36
12. Tvrdošovce	30	10	5	15	50:50	35
13. Železovce	30	6	7	17	38:72	25
14. N. Život	30	6	6	18	27:60	24
15. Imeľ	30	4	4	22	25:85	16
16. Močenok	30	2	2	26	18:93	8

Mužstvám TJ Družstevník Vrakúň, ŠK Váhovce, MŠK Železovce a FK Močenok budú po 30. kole odpočítané tri body.

Dorast, IV. liga juhovýchod

1. Zl. Morav. B	30	23	1	6	123:39	70
2. Okoličná n/O.	30	19	2	9	73:41	59
3. V. Ůlany	30	17	5	8	75:50	56
4. Sereď	30	17	4	9	90:41	55
5. Chrenová	30	14	7	9	77:44	49
6. K. Kračany	30	15	4	11	80:59	49
7. D. Streda B	30	15	3	12	87:51	48
8. Gabčíkovo	30	15	2	13	91:84	47
9. V. Mača	30	14	4	12	66:43	46
10. Komjatice	30	14	3	13	71:62	45
11. Tvrdošovce	30	10	5	15	55:80	35
12. Topoľníky	30	9	5	16	58:102	32
13. Železovce	30	9	4	17	40:73	31
14. V. Meder	30	7	6	17	59:111	27
15. Palárikovo	30	8	3	19	46:123	27
16. Bánov	30	4	2	24	30:118	14

Starší žiaci, III. liga juh

1. Komárno	26	22	2	2	163:18	68
2. Gabčíkovo	26	22	0	4	106:21	66
3. Šurany	26	16	4	6	95:26	52
4. Železovce	26	16	4	6	68:39	52
5. Okoličná n/O.	26	15	3	8	50:24	48
6. Šahy	26	14	2	10	68:46	44
7. Močenok	26	11	2	13	54:66	35
8. V. Meder	26	9	4	13	35:59	31
9. Kolárovo	26	8	6	12	49:55	30
10. Sv. Peter	26	9	2	15	43:83	29
11. Marcelová	26	8	1	17	40:59	25
12. N. Zámky B	26	7	2	17	31:74	23
13. Nesvady	26	6	0	20	29:118	18
14. Tvrdošovce	26	3	0	23	26:169	9

Mladší žiaci, III. liga juh

1. Komárno	26	23	0	3	193:21	69
2. Gabčíkovo	26	21	2	3	162:29	65
3. Šurany	26	21	0	5	143:27	63
4. V. Meder	26	19	2	5	117:30	59
5. Močenok	26	18	1	7	141:51	55
6. N. Zámky B	26	15	3	8	123:53	48
7. Šahy	26	12	3	11	99:89	39
8. Nesvady	26	12	2	12	75:77	38
9. Okoličná n/O.	26	10	1	15	73:87	31
10. Tvrdošovce	26	8	1	17	76:156	25
11. Železovce	26	6	2	18	69:141	20
12. Sv. Peter	26	5	2	19	51:187	17
13. Marcelová	26	2	1	23	23:154	7
14. Kolárovo	26	0	0	26	23:266	0

Výsledky ZUŠ Franza Schuberta v Železovciach

Ako každý rok, i v tomto školskom roku bol život Základnej umeleckej školy Franza Schuberta v jarných mesiacoch spojený s účasťou jej žiakov na rôznych súťažiach. A rovnako ako v uplynulých rokoch, aj na tohtoročných súťažiach boli zaznamenané víťazstvá a ďalšie vynikajúce výsledky železovských žiakov.

V celoslovenskej klavírnej súťaži modernej hudby pre žiakov ZUŠ s názvom Piano v modernom rytme, usporadúvanom každoročne v Bojniciach, si žiaci železovskej ZUŠ viedli mimoriadne dobre. Na tohtoročnej súťaži v máji získal Samuel Birdáč zlaté, Kristína Lampertová a Estera Noémi Lorenková strieborné, Veronika Pečeňová a Peter Vrba bronzové pásmo.

Koncom apríla usporiadala ZUŠ Ferenc Liszt v Štúrove regionálnu klavírnú súťaž s medzinárodnou účasťou s názvom Miniature Musicali. Na súťaži sa zúčastnilo 42 žiakov ZUŠ v 8 kategóriách z Nitrianskeho kraja, Peštianskej a Komáromsko-Ostihovskej župy. Samuel Birdáč si v neďalekom meste vybojoval strieborné pásmo, Iboly Molnár, Veronika Pečeňová, Kristína Lampertová a Lea Takáčová získali bronzové pásmo.

Speváčky železovskej ZUŠ-ky sa ukázali v dobrom svetle vo Zvolene, Bratislave a Bojniciach. V druhom ročníku celoslovenskej súťaže Pink Song Zvolen, organizovanej SZUŠ a SK Pink Harmony, bolo zapojených 20 umeleckých škôl. Noémi Balážová získala zlaté, Kristína Michlová strieborné pásmo, Lea Acsaiová čestné uznanie. Na speváckej súťaži Miroslava Rupeldta v Bratislave, organizovanej ZUŠ M. Ruppeldta získali čestné uznanie Noémi Balážová, Lea Acsaiová a Regina Rózsa. Na celoslovenskej súťaži v sólovom speve

populárnej piesne Bojnická perla postúpila Regina Riedlová do druhého kola a získala strieborné pásmo.

V máji sa v Štúrove konala súťaž mladých gitaristov, ktorú zorganizovala miestna ZUŠ F. Liszta. Žiaci železovskej ZUŠ Evelin Vavrová, Fanni Klimajová a Ľudovít Boťtán získali bronzové pásmo.

Najúspešnejším žiakom ZUŠ F. Schuberta v súčasnosti je saxofonista Ľudovít Štefanec, ktorý pravidelne získava najlepšie ocenenia z rôznych celoštátnych súťaží. Na súťaži Saxofón 2014 v Starej Ľubovni sa stal laureátom súťaže, získal zlaté pásmo, 1. miesto vo svojej kategórii aj Cenu primátora S. Ľubovne za najlepšiu interpretáciu povinnej skladby. Jeho učiteľ Ľubomír Nevidánsky získal na súťaži mimoriadne ocenenie za prípravu žiaka na túto celoslovenskú prehliadku. Na 13. ročníku celoslovenskej súťaže v hre na zobcovú flautu a drevných dychových nástrojoch s názvom Čarovná flauta v Nižnej získal taktiež 1. miesto.

Úspešne si viedli aj žiaci výtvarného odboru školy. V okresnom kole súťaže Vesmír očami detí sa Kristína Opavská umiestnila na 1., Viktória Kováčová na 2. a Laura Borkovičová na 3. mieste. V okresnom kole súťaže Európa v škole si žiaci ZUŠ F. Schuberta vybojovali dve druhé (Kristína Opavská, Ema Ferdová) a jedno prvé miesto (Nikoleta Kollárová). K úspechom školy treba prirátat aj prijatie jej absolventov na vysoké školy takého typu, v ktorých hrá kreslenie významnú úlohu. Michala Majtánová bola prijatá na Karlovu univerzitu v Prahe v odbore architektúra, István Torma taktiež na architektúru na Univerzite Komenského v Bratislave a Nikoleta Kollárová na Strednú školu grafického a priestorového dizajnu. **Spracoval (ik)**

Na návšteve v Zlatých Horách

Základná umelecká škola Franza Schuberta v Železovciach už roky udržiava partnerské vzťahy so školami s podobným zameraním v Zlatých Horách na Morave a Glucholazy v Poľsku. Pedagogovia i žiaci týchto partnerských škôl sa stretávajú dvojročne, na pôde niektorej zo škôl. Pred dvomi rokmi sa partneri stretli v Železovciach, tento rok sa stretnutie uskutočnilo v Zlatých Horách a Glucholazoch.

Delegácia ZUŠ F. Schuberta odcestovala do severomoravského mestečka začiatkom júna pod vedením riaditeľa Júliusa Klima. Hneď v prvý deň bola otvorená spoločná výstava z diel žiakov partnerských škôl a uskutočnilo sa aj vystúpenie niektorých žiakov troch škôl. Na podujatí sa zúčastnili aj primátori miest Zlaté Hory a Glucholazy a riaditelia troch škôl. Poľské mestečko je v blízkosti Zlatých Hôr, a tak niekoľko podujatí sa zrealizovalo v Glucholazoch. Jedným z nich bol spoločný koncert žiakov partnerských ZUŠ. Železovčanov na koncerte reprezentoval saxofonista Ľudovít Štefanec v klavírnom sprievode Eugena Bandu, speváčka Kristína Michlová, klaviristi Samuel Birdáč a Kristína Lampertová, ako aj Ester Noémi Lorenková, ktorá s Ľudovítom Štefancom predviedla saxofónový duet.

Účastníci stretnutia si na druhý deň pozreli obe mestá a ich pamätihodnosti. Zaujímavosťou pre nich bol výlet loďou na miestnom jazere, prehliadka múzea, stredovekej mučiarne aj mlyna určeného na získavanie zlata. „Samozrejmosťou bola naša spolupráca v oblasti metodiky. Už tradične sme si vymenili notové materiály a dohodli sme sa, že na najbližšie stretnutie navštívime spoločnú skladbu, ktorú žiaci zahrajú na tých nástrojoch, vo vyučovaní ktorých dosahujú jednotlivé školy najväčšie úspechy,“ povedal riaditeľ železovskej ZUŠ. Dodal, že nevhodným hudobným nástrojom ZUŠ v Zlatých Horách je organ, v Glucholazoch sú zas dobrí v hre na akordeón. Najbližšie stretnutie partnerských škôl sa uskutoční o dva roky v Železovciach. **(ik)**

* Šport *

Body z ME, vedúce postavenie v súťažiach

O úspechoch mladého motokrosového pretekára Kristiána Vinczeho pravidelne informujeme v našich novinách. Už teraz je jasné, že i keď sme len v polovici sezóny, Kristián má našliapnuté k najväčším doterajším úspechom.

Želiezovský motokrosár sa zúčastnil na 4 zo 6 súťaží série Majstrovstiev Európy vo farbách SR. Posledné dve sa konali v Česku a na Slovensku. V Jiníne (ČR) skončil v prvom rozjazde na 22. v druhom na 21. mieste. Koncom júna sa konalo slovenské kolo ME v Šenkviaciach. Kristián v prvom rozjazde obsadil 22., v druhom pekné 15. miesto, čím si vybojoval 6 bodov v rámci série majstrovstiev Európy.

V ďalšej časti sezóny bude súťažiť na domácich pretekoch. V auguste, ak sa nájde

ochotný sponzor, sa zúčastní majstrovstiev sveta v Belgicku. „Zatiaľ je veľká spokojnosť, chceli sme dosiahnuť 1 bod, podarilo sa 6 a Kristián si dobre vedie aj v domácich súťažiach. V Slovenskom pohári, majstrovstvách SR aj regionálnom pohári – Západ je prvý, v regionálnom pohári – Východ je na 2. mieste, len o dva body za lídrom,“ hovorí pretekárov tréner a starý otec v jednej osobe Ľudovít Dóka a dodáva, že 3. augusta pozývajú všetkých fanúšikov motokrosu do Sikenice – Kristián bude potrebovať ich povzbudzovanie. (ik)

Činnosť TK MŠK Želiezovce

V sezóne 2014 TK MŠK Želiezovce bol účastníkom Regionálnych majstrovstiev kraja trieda II-B v kategórii mužov. Súťažné družstvo TK MŠK Želiezovce dosiahlo výsledky: Želiezovce – Nitra B 5:1, Zl. Moravce – Želiezovce 1:5, Želiezovce – N. Zámky 3:3, Matúškovo G – Želiezovce 1:5, Matúškovo F – Želiezovce 0:6.

Konečná tabuľka RM – II – B:

1. Nové Zámky – 10 bodov
2. Želiezovce – 9 bodov
3. Matúškovo G – 8 bodov
4. Nitra B – 6 bodov
5. Zlaté Moravce 6 bodov
6. Matúškovo F – 5 bodov

O prvom mieste a postupe družstva Nové Zámky rozhodol vzájomný zápas.

Za naše družstvo bodovali: M. Poloma – 6,5 bodu, M. Pizúr – 4,5, P. Sádovský ml. – 3,5, Zs. Török – 3,5, A. Bubák – 3, F. Hegedus – 1,5, M. Plešínský – 1,5.

Ďalšia činnosť

TK MŠK Želiezovce v spolupráci so sponzormi organizuje v sezóne Leto 2014 dva oficiálne turnaje STZ za účasti popredných hráčov zo Slovenska. Dňa 19.–21. júla to bude Turnaj triedy D dorastencov pod názvom Török CUP a dňa 6.–8. septembra Turnaj triedy D, muži – Euro Energy Slovakia CUP.

TK sa ďalej podieľa na spoluorganizovaní tenisových podujatí počas celej sezóny, ktorých sa zúčastňujú aj neregistrovaní hráči a ktoré už majú v našom meste svoju tradíciu. Pozývame všetkých tenisových priateľov na rekreačné a relaxačné využitie tenisového areálu.

Peter Sádovský,
predseda TK MŠK

Majsterka opäť úspešne

Žiačka želiezovskej ZŠ Simonka Kunovičová po vlnajších úspechoch vo westernovom jazdení pokračuje v súťažnom jazdení aj v tomto ročníku. „Sezónu sme úspešne odštartovali na konci apríla v Bystrici pri Martine. Pretekám v showmanship at haltere, horsemanship a v pre mňa novej disciplíne reining. Reining je považovaný za vysokú školu drezúry. Je to ťažká disciplína. So všetkými prvkami ju trénujem asi pol roka. V reiningu sú stopy, spíny, preskoky, malé, veľké kruhy. Dá sa mi zatiaľ veľmi dobre, dúfam že to tak bude aj ďalej. Po prvých pretekoch som bola s vý-

konom spokojná, pretože boli to prvé a dosť náročné preteky na psychiku koníka, keďže doma trénujeme vo veľkej priestrannej hale a tam bola maličká hala. V Bystrici som sa v disciplíne reining–mládež umiestnila na 2., v showmanship at haltere na 1., v reining non pro na 4. mieste. V Uhliskách v horsemanship na 3., v reining–mládež na 3., a reining non pro na 4. mieste,“ hovorí Simonka o svojich umiestneniach zo začiatku súťažnej sezóny. Jej plány pred sezónou siahali ďalej, chcela skúsiť súťažiť za hranicami. Na účasť v zahraničných súťažiach sú potrebné povolenia z Ameriky, ktoré si teraz s rodičmi vybavujú. „Zatiaľ sa nám nepodarilo ísť na zahraničné preteky, ale v priebehu sezóny to chceme uskutočniť. Dúfam, že sa to podarí. Ale aj na Slovensku ma čaká veľa pretekov, najdôležitejšie v Hrabušiciach na východnom Slovensku. Veľmi sa na ne teším spolu s mojou trénerkou a mojimi rodičmi, ktorí ma vo všetkom podporujú a posúvajú vpred. Aj preto im patrí moje veľké poďakovanie,“ dodáva minuloročná majsterka SR v Showmanship at Haltere. (ik)

Šachové tabuľky sezóny 2013/2014

Tabuľka 4. ligy B12

		ø rating	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	B	Sk
1.	Pribeta	1773 (1.)	6	5.5	5		8	5.5	6	7	5	24	48
2.	Dvory A	1720 (2.)	8	6.5	6	3.5		7	5	6	3	18	45
3.	N. Zámky B	1607 (6.)	4	2.5	5	7.5	5	5.5	3	5.5		16	38
4.	Šahy	1646 (5.)		4.5	2	6	3	6.5	2	5.5	1.5	12	31
5.	Komámo D	1684 (3.)	5.5	1.5	4.5	0.5	6.5	2.5	3		6.5	12	30.5
6.	Komámo E	1658 (4.)	2.5	3.5		4.5	5	2.5	5	1	4	10	28
7.	Želiezovce A	1578 (7.)	4		3	6.5	1.5	1.5	3	2	8	7	29.5
8.	Dvory B	1453 (9.)	0	3	3	1.5	0		5	2.5	4	4	19
9.	Sv. Peter	1547 (8.)	2	5	3.5	2	3	1		2.5	0	3	19

Tabuľka 5. ligy B13

	Družstvo	P	V	R	P	B	Sk	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	5a	5b	6a	6b	B	Sk
1.	P. Ruskov A	10	8	1	1	25	28	*	*	1	3	3	2	3	4	3	3	2,5	3,5	25	28
2.	ŠK Levice D	10	4	3	3	15	21,5	3	1	*	*	1	2	1,5	3	2	3	2	1,5	21,5	
3.	ŠK Čata	10	3	4	3	13	21,5	1	2	3	2	*	*	2	1,5	3	1,5	3,5	2	13	21,5
4.	Želiezovce B	10	3	2	5	11	17	1	0	2,5	1	2	2,5	*	*	2	1	4	1	11	17
5.	Želiezovce C	10	2	3	5	9	16,5	1	1	2	1	1	2,5	2	3	*	*	2	1	9	16,5
6.	P. Ruskov B	10	2	3	5	9	15,5	1,5	0,5	1	2	0,5	2	0	3	2	3	*	*	9	15,5

FUTBAL

IV. liga – dospelí – juhovýchod

Želiezovce – Štúrovo 0:2 (0:1)
V. Lovce – Želiezovce 7:0 (4:0)

IV. liga – dorastenci – juhovýchod

Želiezovce – V. Meder 0:0
V. Uľany – Želiezovce 3:0 kontum.

III. liga – starší žiaci – juh

Želiezovce – Šurany 3:1 (2:0)
Sv. Peter – Želiezovce 1:5 (0:2) Sokol
L., Čík, Burín, Gaštan, Dominik

III. liga – mladší žiaci – juh

Želiezovce – Šurany 0:6 (0:3)
Sv. Peter – Želiezovce 3:3 (0:2)
Dudáš 2, Urbancsok

(in)

Dôchodca z Nového domova vydal tretiu knižku

„Človek, ktorý vždy vedel, čo chce a vedel, ako to dosiahnuť. Činorodý. Ako si pamätám, keď sme boli deti, mama ešte žila, sťahovali sme sa z jednej obce do druhej. Jedlové Kostolany, Boľkovce, Jelenec... Všetade rozbehli nejaký divadelný krúžok, šírili kultúru...“ – povedala o svojom otcovi dcéra Dagmar.

Laco Vestenický, vlastným menom Jozef Šúň, prežil naozaj činorodý život. Rodák z Horných Vesteníc bol učiteľom a potom novinárom (podnikové noviny Calex, Tekovské noviny, Požitavské noviny) a riaditeľom MsKS v Zl. Moravciach.

Venoval sa maľovaniu i ochotníckemu divadlu ako herec, režisér a autor scenárov, z ktorých sa najznámejším stala hra ...A nestačí mať iba filipa (1994). V roku 2006 mu vyšla kniha Z učiteľského zápisníka, v ktorej zúročil svoje spomienky na študentské ale i učiteľské

roky. V roku 2011 vyšla jeho druhá kniha Z novinárskeho zápisníka.

Výberom z jeho mnohých fejtónov je tretia kniha, ktorej krst sa konal v Dome kultúry v Želiezovciach dňa 28. júna na otvorení výstavy jeho diel. V kruhu svojich najbližších i spoluobyvateľov Nového domova veľa nehovoril a nechal za seba hovoriť iných, samozrejme, najmä svoje diela. Ako nám však povedal, pri svojej tvorbe sa nikdy nesnažil o tlmočenie nejakých veľkých posolstiev: „Svetu som nechcel priniesť nič horibilné, to vopred hovorím. Túžil som, aby po mne niečo zostalo. Ak sa ujme aj táto tretia knižka, tak som svoje poslanie splnil. Čo sa týka výtvarníctva, je to podobné. Aby po človeku nezostalo len to chmúrne, ale aj to veselé.“

Podujatie zorganizovala Mestská knižnica v spolupráci s Domom kultúry v Želiezovciach. (šh)

Tekovská hvezdáreň a Mestská knižnica v dňoch 19. a 26. augusta uskutočnia na námestí pozorovanie Slnka d'alekohľadom. Podujatia sú bezplatné.

Júnové dni plné aktivity...

8→
šikovnosť, vytrvalosť, silu, pozornosť a schopnosť spolupracovať. Aj napriek značne veternému počasiu na školskom dvore. Opačná atmosféra panovala v škole na druhý deň. Odovzdávanie vysvedčení a slávnostné ukončenie školského roka sú udalosti, ktoré vyvolávajú zmiešané pocity. Niektorí ich očakávajú s radosťou, iní s obavami. Po básni prvéčikov sme si vypočuli príhovor riaditeľky Marty Zabadalovej, ktorá rozdala diplomy a ceny najúspešnejším žiakom.

Ako každý rok, aj teraz rozlúčka s deviatkami vtlačila slzy do očí viacerým z nás. Rozlúčkový príhovor riaditeľky, Filipa Bielika a Karin Romadovej, vyvolal nostalgické spomienky, ktoré umocnili klavírne skladby Dávida Žideka.

Po rozlúčkovej piesni žiakov 9. ročníka a efektom vypustení balónov nastal čas ďalšej rozlúčky. Tento deň bol totiž posledným, ktorý vo funkcii riaditeľky strávila Marta Zabadalová. Poďakovanie a uznanlivé slová o dlhoročnom riaditeľskom pôsobení pani riaditeľky sme si vypočuli z úst primátora Pavla Bakonyiho a Vojtechu Tomašoviča, ktorý prevzal funkciu riaditeľa školy s účinnosťou od 1. 7. 2014. Rozlúčka s pani riaditeľkou ďalej pokračovala v popoludňajších hodinách v školskej jedálni, kde sa s ňou v školskom rodinnom kruhu rozlúčili pedagogickí i nepedagogickí pracovníci.

Na tomto mieste ešte raz v mene všetkých zamestnancov vyjadrujeme poďakovanie riaditeľke Marte Zabadalovej za jej zodpovednú a namáhavú prácu a do ďalšieho života želáme pevné zdravie a radosť z úspechov svojich žiakov. Zároveň želáme novému pánovi riaditeľovi Vojtechovi Tomašovičovi veľa síl, trpezlivosti a elánu do jeho náročnej a zodpovednej práce vo funkcii riaditeľa ZŠ.

Monika Zimovčáková

Kronika - Krónika

Prišli na svet – Világra jötték

28. 5. Alexander Lakatoš, 6. 6. Lana Benke, 11. 6. Lucas Duvač, Valéria Vido-vá, 13. 6. Bence Hutai, Dóra Kotas, 16. 6. Nikoleta Szilágyiová, 18. 6. Eliška Žiaková, 19. 6. Regina Potocká, Laura Babindáková

Sľúbili si vernosť – Húséget esküdtek

27. 6. Martin Kuchárik (Zbrojníky) – Kristína Bálintová (Želiezovce), 5. 7. Gergely Tóth (Želiezovce) – Jana Jonášová (Želiezovce)

Gratulujeme – Gratulálunk

50

Ján Cserba	31. 07.	Vilma Demeterová	25. 07.
Zdenek Dekický	31. 07.	Rudolf Došek	31. 07.
Eva Dudášová	12. 07.	Dušan Forbak	08. 07.
Jarmila Lehocká	05. 07.	Mária Gubík	11. 07.
Zuzana Masná	05. 07.	Ladislav Horváth	26. 07.
Ivan Mäsiar	24. 07.	Margita Hrušková	13. 07.
Árpád Nagy	19. 07.	Katarína Baloghová	29. 08.
Jozef Nap	16. 07.	Ján Belák	21. 08.
Tibor Neznánszki	09. 07.	Ladislav Benčík	25. 08.
Peter Sedlák	14. 07.	Valéria Bitterová	02. 08.
Viera Téglárová	21. 07.	Ján Čurgai	25. 08.
Iveta Zelenyáková	25. 07.	Mária Farkašová	08. 08.
Zuzana Bajkayová	21. 08.	Zdenka Janšíková	22. 08.
Dušan Kúdela	15. 08.	Jozefína Kováčová	22. 08.
Jaroslav Lakatoš	30. 08.	Gabriel Mezölaky	09. 08.
Katarína Lévardyová	29. 08.	Helena Mišíková	18. 08.
Jozef Máté	05. 08.		
Ludovít Novosád	16. 08.	70	
Katarína Slušná	26. 08.	Jozef Farkaš	13. 07.
Július Szabó	23. 08.	Juraj Hegedűs	21. 07.
Jarmila Szépvová	22. 08.	Eva Huturová	11. 07.
Ján Turcsek	29. 08.	Zuzana Juhászová	13. 07.
		Pavel Labát	21. 07.

60

Olga Janišová	19. 07.	Mária Rybovičová	02. 07.
Gabriela Kálnayová	07. 07.	Margita Turčeková	12. 07.
Mária Lőrinczová	29. 07.	Jolana Dóková	28. 08.
Magdaléna Morvaiová	22. 07.	Mária Krišková	10. 08.

80

Vilma Demeterová	20. 07.
Františka Krizsáková	14. 07.
Albina Krnčanová	05. 07.
Katarína Méri	23. 07.

90

Gizela Bedová	15. 07.
---------------	---------

Opustili nás – Elhunytak

27. 6. Vojtech Bohák (Keť, 90 r.), 28. 6. Ján Benko (Želiezovce, 87 r.), 30. 6. Helena Mihályová (Želiezovce, 72 r.), 3. 7. Marta Ostrodická (Čaka, 88 r.), 4. 7. Štefan Gulyás (Želiezovce, 76 r.)

Želiezovský spravodajca

Mesačník mesta Želiezovce. Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce, IČO: 00 307 969

Číslo registrácie: EV 3292/09, ISSN 1338-9327

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Mgr. Štefan Hečko

Kontakty: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: MsÚ Želiezovce

Názory uverejnené v novinách nemusia odrážať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Zselíz város havilapja. Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata, nyilvántartási szám: 00 307 969

Lapnyilvántartási szám: EV 3292/09, ISSN 1338-9327

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Mgr. Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Szfn u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: Zselízi Városi Hivatal

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Fitnes v materskej škole

Bližil sa koniec školského roka, keď deti z MŠ Lienka dostali dlho očakávaný darček. S výraznou finančnou pomocou VÚC v Nitre a s príspevím Rodičovského združenia pri MŠ Lienka bol realizovaný projekt Fitnesom ku zdraviu. Tento projekt nám umožnil dôslednejšie a všestrannejšie plniť jednu z úloh Zdravej školy, a to prispievať k zdravému životnému štýlu detí cieľavedomým cvičením a pohybom. Deti tak môžu cvičiť na trenažéri, trampolíne, stacionárnom bicykli, bežeckom páse a ďalšom modernom cvičebnom náradí, ktoré je využívané počas aktivít telesnej výchovy. Žiaľ, keďže škola bojuje s nedostatkom priestorov, fitnes je dočasne rozložené v jednej z tried MŠ. Naším cieľom je v budúcnosti zriadiť samostatnú telocvičňu, ktorú by bolo možné postupne obohatovať o ďalšie fitnes doplnky. **Monika Zimovčáková**

Aj Želiezovčania pôjdu na oslavy SNP

ÚR SZPB každého srdečne pozýva na ústredné oslavy 70. výročia SNP. Uskutočnia sa 29. augusta 2014 od 10:00 hod. pri Múzeu SNP v B. Bystrici. ZO SZPB v spolupráci so ZO JDS v Želiezovciach už tradične organizujú účasť svojich členov a ostatných záujemcov na oslavách SNP v B. Bystrici. Spoločný odchod bude 29. 8. o 6:30 hod. z parkoviska pred Lidlom. Záujemcovia sa môžu záväzne prihlásiť a zároveň zaplatiť účastnícky poplatok u predsedu ZO SZPB Jozefa Výbocha. (r)

Každý je srdečne pozvaný na športovo-spoločenské podujatie: **TURNAJ V MINIFUTBALE a SÚŤAŽ VO VARENÍ GULÁŠA**, dňa 19.7.2014 na vedľajšom ihrisku futbalového štadióna v Želiezovciach. Futbalový turnaj sa začne o 10:00 hod., súťaž vo varení guláša o 12:00 hod. Na mieste bude pripravený aj stánok s občerstvením, baraninou a pečenou klobásou. Od 20:00 hod. bude do tanca hrať M&M Trio.

Mestská knižnica pozýva všetkých záujemcov - dospelých aj deti - na 8. ročník putovania a spoznávania historických pamiatok mesta pod názvom **NAŠE MESTO - MESTO POLKADOV**, ktoré sa uskutoční dňa 8. augusta. Zraz účastníkov pred Mestskou knižnicou od 9.00 hod.

*Dobry človek nezomiera
a ostáva žiť v srdciach tých,
ktorí ho milovali*

Spomienka

Dňa 1. júla 2014 si pripomíname smutné prvé výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca, starkého

Ing. Eugena Feješa

S láskou a úctou spomínajú manželka a synovia s rodinami.

ZSELÍZ

szabadtéri színpad
2014. 07. 23.

szerda, 20:00

Jegyek

elővételben: 8 €

a helyszínen: 10 €

ŽELIEZOVCE

amfiteáter

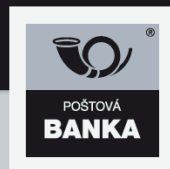
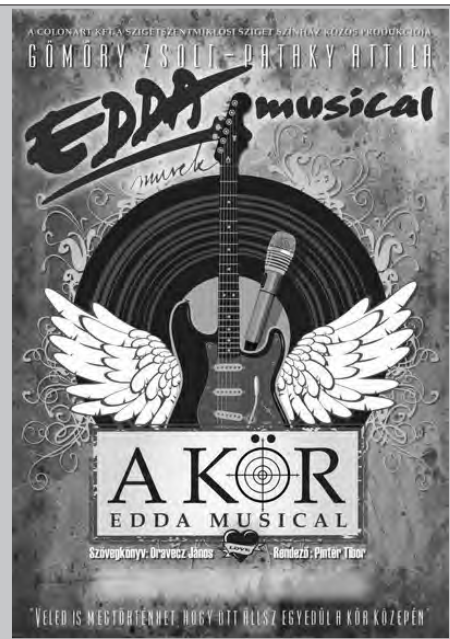
23. 07. 2014

streda, 20:00 hod.

Lístky

v predpredaji: 8 €

na mieste: 10 €

Nový bankomat Poštovej banky

Poštová 4
Želiezovce

v priestoroch Slovenskej pošty

**TU SI MÔŽETE VYBRAŤ
HOTOVOŠŤ**

BANKOMAT

Postaráme sa, aby ste mali svoje peniaze nablízku

www.postovabanka.sk

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎ 7711000) ponúka:

M. Kľuvanc: SEMESTER ZAKOMPLEXOVANÉHO SVINIARA
Bratislava, Slov. spisovateľ 2014. Cena 9,99 €
Prvý román slovenského spisovateľa nesie motto: Ide to hore a dolu a nik nevie, kedy sa to skončí. Na letné čítanie pri vode.

Macháčová-Dyda: ŠOKUJÚCA AFÉRA
Bratislava, Ikar 2014. Cena 9,99 €
Naozaj sa dá za peniaze kúpiť všetko?

G. Murín: SVET JE MALÝ
Bratislava, SPN 2014. Cena 4,02 €
Cestovateľské poviedky známeho publicistu si môžete prečítať aj po anglicky. Témy aktuálne aj pre študentov, zopakujte si angličtinu.

kniznicazeliezovce@gmail.com
www.facebook.com/KniznicaZeliezovce

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎ 7711000) ajánlata:

Lerner, J.: A VILÁG LEGSZEBB VIDÉKEI
Budapest, Szalay 2014. Ára 16,56 €
A természet csodálatos részei színes képekben – Santorini, Tahiti, Amazónia, Izland – nyári csavargás.

BUDAPEST és környéke
Budapest, Topográf 2014. Ára 6,61 €
Városterkép, házszámzás, idegenforgalmi információk, belvárosterkép és környéktérkép. Irány Budapest!

ISMERKEDEM AZ ISKOLÁVAL....
Budapest, Bajuszka 2014. Ára 1,49 €
Játékos foglalkoztató kisiskolásoknak a szünidőben.

* Sport *

Európa-bajnoki pontok, itthon vezető pozíciók

A fiatal motocross versenyző, Vincze Krisztián sikereiről rendszeresen tájékoztattunk lapunkban. Már most bizonyos, habár még csak az idény közepén járunk, hogy Krisztián élete eddigi legnagyobb sikere felé halad.

A zselízi motocross versenyző szlovák színeket képviselve részt vett az Európa Bajnokság szériájának négy versenyén. Az utolsó kettőt Csehországban és Szlovákiában rendezték. Jinínbem (Csehország) az első futamon a 22., a másodikon a 21. helyet szerezte meg. Június végén Šenkvicén rendezték meg az EB hazai fordulóját. Krisztián az első futamon a 22., a másodikon a 15. helyen végzett, amivel hat Európa-bajnoki pontot szerzett.

Az idény további részében főleg hazai

versenyeken vesz részt. Emellett augusztusban, ha akad szponzor, aki támogatja a kiutazást, részt vesz a belgiumi világ bajnokságon. „Egyelőre elégedettek vagyunk, legalább egy pontot akartunk elérni a nemzetközi versenyeken, ehelyett hatot sikerült, és Krisztián jól szerepel a hazai versenyeken is. A szlovák kupában, a szlovákiai bajnokságban és a nyugati regionális kupában az 1., a keleti regionális kupában a 2. helyen áll, csak két ponttal lemaradva az élvastól” – mondja a versenyző edzője és nagypapja egy személyben, Dóka Lajos, és hozzáteszi, hogy augusztus 3-án szeretettel invitálnak minden motocross rajongót Peszkekre, ahol Krisztiánnak szüksége lesz a buzdításra.

(ik)

A tavalyi bajnok újra sikeres

A zselízi szlovák alapiskola tanulója, Simonka Kunovičová a westernlovaglásban tavaly elért sikerei után folytatja a versenylovaglást ebben az évfolyamban is. „Jól kezdtük a szezont április végén Bystrická pri Martinban. Showmanship at haltere, horsemanship kategóriában versenyzek és a számomra új reiningben. A reininget az idomítás magasiskolájának tartják. Nagyon nehéz sportág, kb. fél éve edzem, minden elemével együtt. A reiningben vannak gyors és lassú vágásban bemutatott szabályos körök, ugrásváltás, ún. spin, a hátraléptetés. Egyelőre jól megy a dolog, remélem, így is folytatódik. Az első versenyek után elégedett voltam a teljesítménnyel,

mert ezek voltak a legigényesebbek, főleg a lovam szempontjából, mivel otthon nagy tágas csarnokban edzünk, a versenyeken pedig kis csarnokok voltak. Bystrickán az ifjúsági reiningben a 2., showmanship at haltereiben az 1., reining non proban pedig a 4. helyen végeztem. Uhliskán horsemanshipben a 3., ifjúsági reiningben a 3., reining non proban pedig a 4. helyezést értem el” – sorolja Simonka a szezon kezdetétől elért eredményeket. Az idény előtt merészebb tervei is voltak, külföldön is szeretett volna versenyezni. Ám a külföldi szerepléshez Amerikából

szükséges engedélyeket beszerezni. Ez a folyamat még tart. „Egyelőre nem sikerült külföldre kijutni, de az idény alatt szeretném, ha ez is megvalósulna. De idehaza is sok verseny vár még rám, a legfontosabb a kelet-szlovákiai Hrabušicén. Már nagyon várom, edzőmmel és szüleimmel együtt, akik mindenben támogatnak. Nagyon köszönöm nekik” – teszi hozzá a Showmanship at Haltere tavalyi korosztályos szlovákiai bajnoka.

(ik)

Sakktáblázatok, 2013/2014-es idény

4. liga, B12-es csoport

		Ø rating	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	B	Sk
1.	Pribeta	1773 (1.)	6	5.5	5		8	5.5	6	7	5	24	48
2.	Dvory A	1720 (2.)	8	6.5	6	3.5		7	5	6	3	18	45
3.	N. Zámky B	1607 (6.)	4	2.5	5	7.5	5	5.5	3	5.5		16	38
4.	Šahy	1646 (5.)		4.5	2	6	3	6.5	2	5.5	1.5	12	31
5.	Komámo D	1684 (3.)	5.5	1.5	4.5	0.5	6.5	2.5	3		6.5	12	30.5
6.	Komámo E	1658 (4.)	2.5	3.5		4.5	5	2.5	5	1	4	10	28
7.	Želiezovce A	1578 (7.)	4		3	6.5	1.5	1.5	3	2	8	7	29.5
8.	Dvory B	1453 (9.)	0	3	3	1.5	0		5	2.5	4	4	19
9.	Sv. Peter	1547 (8.)	2	5	3.5	2	3	1		2.5	0	3	19

5. liga, B13-as csoport

	Družstvo	P	V	R	P	B	Sk	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	5a	5b	6a	6b	B	Sk
1.	P. Ruskov A	10	8	1	1	25	28	*	*	1	3	3	2	2	3	4	3	2.5	3.5	25	28
2.	ŠK Levice D	10	4	3	3	15	21.5	3	1	*	*	1	2	1.5	3	2	3	3	2	15	21.5
3.	ŠK Čata	10	3	4	3	13	21.5	1	2	3	2	*	*	2	1.5	3	1.5	3.5	2	13	21.5
4.	Želiezovce B	10	3	2	5	11	17	1	0	2.5	1	2	2.5	*	*	2	1	4	1	11	17
5.	Želiezovce C	10	2	3	5	9	16.5	1	1	2	1	1	2.5	2	3	*	*	2	1	9	16.5
6.	P. Ruskov B	10	2	3	5	9	15.5	1.5	0.5	1	2	0.5	2	0	3	2	3	*	*	9	15.5

A teniszkлуб
tevékenységéről

A 2014-es idényben a Zselízi Városi Sportklub Teniszkлубja résztvevője volt a Kerületi Regionális Bajnokság II. B osztályának, a férfiak kategóriájában. A teniszkлуб versenycsapata a következő eredményeket érte el: Želiezovce – Nitra B 5:1, Zl. Moravce – Želiezovce 1:5, Želiezovce – N. Zámky 3:3, Matúškovo G – Želiezovce 1:5, Matúškovo F – Želiezovce 0:6.

Végző táblázat RM – II – B:

1. Nové Zámky – 10 pont
2. Želiezovce – 9 pont
3. Matúškovo G – 8 pont
4. Nitra B – 6 pont
5. Zlaté Moravce 6 pont
6. Matúškovo F – 5 pont

Az érsekújvári csapat első helyéről és továbbjutásáról az egymás ellen elért eredmény döntött.

Csapatunk eredményei: M. Poloma – 6,5 pont M. Pizúr – 4,5, P. Sádovský ifj. – 3,5, Zs. Török – 3,5, A. Bubák – 3, F. Hegedűs – 1,5, M. Plešinský – 1,5.

További tevékenység

A Zselízi Városi Sportklub Teniszkлубja a nyári idényben két hivatalos tenisztornát szervez, a szponzorokkal együttműködve, szlovákiai neves játékosok részvételével. Július 19–21-én Török Cup néven az ifjúsági kategória D osztálya játékosainak rendeznek tornát, szeptember 6–8-án a férfiak D osztályos tornájára kerül sor Euro Energy Slovakia CUP néven.

A teniszkлуб továbbá társrendezőként részt vállal az egész idény alatt teniszrendezvények megszervezésében, melyeken nem regisztrált játékosok is részt vehetnek. Ezeknek az eseményeknek már nagy hagyománya van városunkban. Szeretettel hívunk minden teniszkedvelőt a tenispályánkra.

Peter Sádovský,
a teniszkлуб elnöke

LABDARÚGÁS

IV. liga – felnőttek–délkelet

Želiezovce – Štúrovo 0:2 (0:1)

V. Lovce – Želiezovce 7:0 (4:0)

IV. liga – ifjúsági csapat – délkelet

Želiezovce – V. Meder 0:0

V. Uľany – Želiezovce 3:0 mérkőzés nélkül!

III. liga – diákok – dél

Želiezovce – Šurany 3:1 (2:0)

Sv. Peter – Želiezovce 1:5 (0:2) Sokol

L., Čík, Burín, Gaštan, Dominik

III. liga – tanulók – dél

Želiezovce – Šurany 0:6 (0:3)

Sv. Peter – Želiezovce 3:3 (0:2)

Dudáš 2, Urbancsok

(in)

Labdarúgó-bajnokságok táblázatai

IV. liga – felnőttek – délkelet

1. Vrakúň	30	22	6	2	67:15	72
2. Šurany	30	20	5	5	75:24	65
3. Vlčany	30	16	9	5	58:28	57
4. ČFK Nitra	30	17	2	11	71:45	53
5. FC ViOn B	30	15	7	8	60:32	52
6. Kolárovo	30	15	7	8	49:34	52
7. Štúrovo	30	15	6	9	56:44	51
8. Dvory n/Ž.	30	13	6	11	46:54	45
9. V. Lovce	30	13	5	12	48:49	44
10. D. Streda B	30	12	6	12	38:34	42
11. Váhovce	30	11	3	16	61:68	36
12. Tvrdošovce	30	10	5	15	50:50	35
13. Želiezovce	30	6	7	17	38:72	25
14. N. Život	30	6	6	18	27:60	24
15. Imeľ	30	4	4	22	25:85	16
16. Močenok	30	2	2	26	18:93	8

A TJ Družstevník Vrakúň, az ŠK Váhovcet, az MŠK Želiezovcet és az FK Močenokok 3 pont levonással büntetlik.

IV. liga – ifjúsági csapat – délkelet

1. Zl. Morav. B	30	23	1	6	123:39	70
2. Okoličná n/O.	30	19	2	9	73:41	59
3. V. Ůlany	30	17	5	8	75:50	56
4. Sereď	30	17	4	9	90:41	55
5. Chrenová	30	14	7	9	77:44	49
6. K. Kračany	30	15	4	11	80:59	49
7. D. Streda B	30	15	3	12	87:51	48
8. Gabčíkovo	30	15	2	13	91:84	47
9. V. Mača	30	14	4	12	66:43	46
10. Komjatice	30	14	3	13	71:62	45
11. Tvrdošovce	30	10	5	15	55:80	35
12. Topolníky	30	9	5	16	58:102	32
13. Želiezovce	30	9	4	17	40:73	31
14. V. Meder	30	7	6	17	59:111	27
15. Palárikovo	30	8	3	19	46:123	27
16. Bánov	30	4	2	24	30:118	14

III. liga – diákok – dél

1. Komárno	26	22	2	2	163:18	68
2. Gabčíkovo	26	22	0	4	106:21	66
3. Šurany	26	16	4	6	95:26	52
4. Želiezovce	26	16	4	6	68:39	52
5. Okoličná n/O.	26	15	3	8	50:24	48
6. Šahy	26	14	2	10	68:46	44
7. Močenok	26	11	2	13	54:66	35
8. V. Meder	26	9	4	13	35:59	31
9. Kolárovo	26	8	6	12	49:55	30
10. Sv. Peter	26	9	2	15	43:83	29
11. Marcelová	26	8	1	17	40:59	25
12. N. Zámky B	26	7	2	17	31:74	23
13. Nesvady	26	6	0	20	29:118	18
14. Tvrdošovce	26	3	0	23	26:169	9

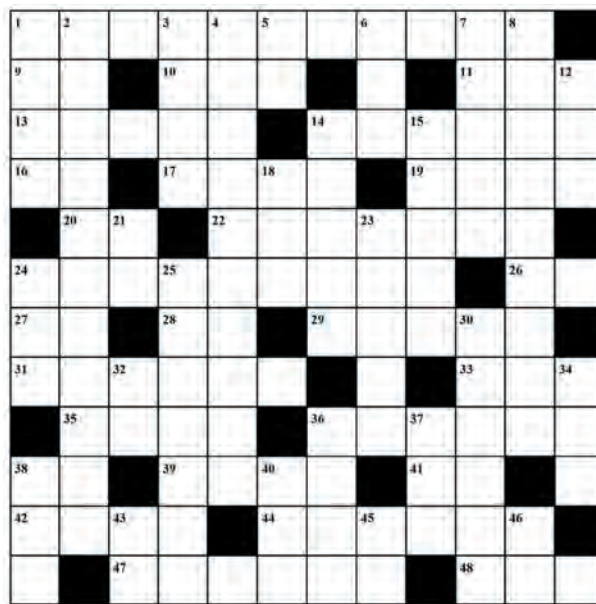
III. liga – tanulók – dél

1. Komárno	26	23	0	3	193:21	69
2. Gabčíkovo	26	21	2	3	162:29	65
3. Šurany	26	21	0	5	143:27	63
4. V. Meder	26	19	2	5	117:30	59
5. Močenok	26	18	1	7	141:51	55
6. N. Zámky B	26	15	3	8	123:53	48
7. Šahy	26	12	3	11	99:89	39
8. Nesvady	26	12	2	12	75:77	38
9. Okoličná n/O.	26	10	1	15	73:87	31
10. Tvrdošovce	26	8	1	17	76:156	25
11. Želiezovce	26	6	2	18	69:141	20
12. Sv. Peter	26	5	2	19	51:187	17
13. Marcelová	26	2	1	23	23:154	7
14. Kolárovo	26	0	0	26	23:266	0

Keresztrejtvény

Nemzeti évfordulóink 2014-ben

Vízszintes: 1. A Szózat megzenésítője (200 éve született). 9. Spanyol névelő. 10. A beszéd alapegysége. 11. Az egyik legfelső szintű internetes tartománykód. 13. Magázza. 14. Száz éve született ... Klári színész-szónő. 16. Páratlanul laza! 17. Játék oroszul. 19. ... Mare (Sztarmárnémeti). 20. Keresztül. 22. Pirula régiesen. 24. 200 éve született magyar építész, az Operaház tervezője. 26. Cink. 27. Argon. 28. Ezüst. 29. Attól fogva. 31. Mester, főnök angolul. 33. A koppányi ... testamentuma (Fekete István). 35. Fogás szlovákul. 36. Fémépítő. 38. Tetejére. 39. Christian ..., divattervező. 41. Pro-taktínium. 42. Emelvény a szentély és a templomhajó határán. 44. ... Imre. 150 éve hunyt el Alsósztre-gován, Az ember tragédiájának írója. 47. ... Miklós. 350 évvel ezelőtt hunyt el vadászbalesetben. Legfőbb műve a Szigeti veszedelem. 48. Fakultás. Függőleges: 1. Nem hátul. 2. 200 éve született Svájcban, a

magyar nehézipar megteremtője. 3. Fogyasztja. 4. 200 éve született ... Ede színész, drámaíró. 5. Ásványi ételkészítő. 6. Természetes alapanyag. 7. Vissza: amerikai fényképezőgép-márka. 8. Dokumentumillatú. 12. Gyulladás kezd! 14. Krétával, újabb filctollal írunk rá. 15. Megkevert alsós! 18. Pakol. 21. Tallium. 23. ... Györög. 500 éve végezték ki. 24. ...-gyökér. Gyógynövény. 25. A bikaviadalok egyik

résztevője. 30. Rövid csővű, ágyúhoz hasonló löveg. 32. Szamárium. 34. Az ÁFA vagy a DPH is ez. 36. Páros avaranya! 37. Gyógyfürdő idegen szóval. 38. Azonos a függ. 18-cal. 40. Páratlan ormány! 43. Bátor Zoltán monogramja. 45. Görög-latin előtag: kettőzött. 46. Kötőszó.

(hg)

A sikeres megfejtők között előfizetést sorsolunk ki.

Harc a rák ellen – előadás Zselízen

Május 30-án egészségügyi életmód-előadást tartottak a Művelődési Házban. Az előadó a nemzetközi békédíjas Dávid Tamás kutatóorvos volt, aki a rákgyógyítás területén elért eredményei miatt vált világszerte ismertté. Ezeket az eredményeket és a rák elleni harc lehetséges módjait ismertette a zselízi közönséggel. Ezt a több mint két órás előadást a kis híján teltházas közönség nagy érdeklődéssel fogadta, amit az is bizonyít, hogy a bemutató végén számtalan kérdést intéztek az előadóhoz, aktív diskurzus-sá alakítva az est további részét.

A professzor elmondása szerint a ráknak nevezett világvjárványt bizonyos mértékben igenis meg lehet előzni, és ehhez nem kell a gyógyszeripar által kínált mesterséges készítmények kockázatainak sem kiteni szervezetünket. „Az egészséges életmód mindenki számára biztosítékot jelenthet, ám ehhez mellőzni kellene a káros szenvedélyeket, mint pl. a dohánytermékek és az alkohol túlzott fogyasztását. Emellett a mindennapi táplálkozást és testmozgást is komolyabban kellene venni az embereknek. Sokkalta kevesebb húst és állati zsiradékot fogyasztani, ellenben lényegesen több halat,

szárnyasféleket, szinte korlátlan mennyiségű zöldséget és folyadékot. Ám az egészség megőrzéséhez nem csak a test védelme tartozik hozzá. Legalább ennyire fontos az egészséges lelki harmónia is. A nyugodt, stresszmentes életmód és a kiegyensúlyozott pszichikum.” Az előadó ezzel kapcsolatban azt is kihangsúlyozta, hogy bármilyen betegségre gyógyírként hat a szeretet érzése is.

A kutatóorvos szerint a ráksejtek észlelése esetén fontos tudatosítani mindenkinek, hogy a természetes gyógymódok bizonyítottan hatékonyabbak, mint a manapság inkább alkalmazott szintetikus méreganyagokkal való gyógyítások. Ugyanis ezek a beteg sejtek mellett az egészségeseket is megölik, tönkretéve egyúttal a szervezet immunrendszerét, ami sok esetben könnyen visszafordíthatatlan következményekkel járhat. A természet patikájában megtalálható mindenféle olyan anyag, mely az emberi testtel összhangban képes gyógyító hatást kifejteni.

Bővebb információ a www.codetainfo.hu weblapon található.

Csonka Ákos

Vádra és Zebegénybe kirándultak a gimnazisták

2011-ben a Nemzeti Összetartozás Napján a tolnai városi ünnepélyen kaptunk először lehetőséget arra, hogy bizonyítsuk: kulturális gyökereink, nyelvünk által szorosan kötődünk a nemzettesthez. Azóta minden évben jelentkezünk a Rákóczi Szövetség június 4-ei Diákutaztatási Pályázatára. 2012-ben a soproni Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnázium vendégszeretettel élvezte. A hűség és a szabadság városában töltött emléknapi a diákoknak új ismereteket, sok élményt adott, és ami a legfontosabb: a nemzeti hovatartozás erősítését szolgálta. Tavaly a Váci Piarista Gimnáziummal vettük fel a kapcsolatot. Ők a március 15-ei megemlékezés méltóságát emelték nálunk, példát mutattak hitben, szeretetben, magyarságtudatban, mi június 4-én látogattuk meg őket először, hogy a baráti kapcsolatot ápoljuk, a nemzeti összetartozást megerősítsük.

Kitartóan őrizzük kapcsolatunkat a váci piaristákkal a 2014-es évben is. Hálásak vagyunk, hogy egy olyan tanintézmény vett minket oltalmába, amelynek diáklétszáma tízszerese a mi iskolánkénak, patinás épülete pedig nekünk valóságos labirintus. A Rákóczi Szövetségnek köszönhetően idén is lehetőséget kaptunk az összetartozás megerősítésére. Már hetekkel az utazás előtt lázasan készültünk az útra. Az emlékműsor összeállítására, a felkészülésre nagy gondot fordítottunk. A múlt tragédiájával sújtott évfordulón, úgy gondoltam, hogy olyan fiatalos összeállítást viszünk, amely a mi vidékünket, kultúránkat, nyelvüket mutatja be; az anyáink-apáink örökségét őrző diákok derűs, energikus fellépése egyben a megmaradásunk akarását, a jobb jövőt is szimbolizálja. Merész ötletnek véltem, de belevágtunk: a verses-zenés összeállítást kombináltuk filmvetítéssel. A Duna TV Hazajáró sorozatának Alsó-Garam mentét, a mi vidékünket bemutató részét vettük be a műsorunkba, hogy a váci diákok is lássák, milyen szép a mi szülőföldünk, milyen értékes történelmi, népi és kulturális hagyományokkal rendelkezünk. A népi kultúra, a hagyományörzés bizonyítéka-ként egy harmadikos páldi (Páld a kurtaszoknyás falvak közé tartozik) diáklányunk, Kis Viktória vállalta, hogy bemutatja saját, eredeti népviseletét is. Úgy terveztük, hogy a Nemzeti Összetartozás Dalát minden zselizi tanuló énekelni fogja, rengeteget próbáltunk, végül is egy kisebb létszámú lánycsapat vitte sikerre a dalt.

„Nem, mint máskor, reggel hatkor csak úgy dobott ki az ágy. Talán az izgalom. Úgy készülődtem, mintha lagziba mennék, és bizakodtam, hogy az időjárás is kedvezni fog. Zseliztől Vácig az osztálytársaimmal – akiket a három év alatt a szívem legmélyebb csücskébe zártam – olyan jókat nevettünk a buszban, mint még soha. S csak remélni mertük, hogy a hangos kacajainkat nem zárják majd Márianosztra fegyházába, mikor a közelben elhaladunk...” (Horváth Margit, 3. o.) „...Az

út nem volt hosszú, gyorsan Vácra értünk. Időben érkezünk. A szereplők főpróbát tartottak a színpadon, a fiúk segítettek a váciaknak a díszteremben a székeket elrendezni. Én Viki barátnőmet öltöztettem népviseletbe. Észre sem vettük, egyszer csak a hatalmas terem zsúfolásig megtelt diákokkal...” (Kiss Andrea, 3. o.)

Az emlékműsor a Himnusz együtténeklésével kezdődött. A vendéglátó iskola nevében Untsch Gergely történelem szakos tanár üdvözölt bennünket, majd Kepka Márk, a Comenius Gimnázium történelemtanára mondott rövid emlékező beszédet. Már a Himnusz közös éneklésekor valami magasztos érzés hatalmasodott el bennünk. Ez az érzés aztán még fokozódott, a diákközönség érdeklődéssel fogadta műsorunkat. Papp Tibor: *Pogány köszöntő* című versének feldolgozásával az ősi-ség, eredetiség, magyaros jelleg folyamatos jelenlétét hangsúlyoztuk, és a magyarok 20. századi szétszóródására utaltunk a nagyvilágban. Az *Elindultam szép hazámból* c. népdal a trianoni diktátum következményeit jelképezte. Az Alsó-Garam mentét bemutató dokumentumfilm után az összeállításunkban Garam menti költők versei hangoztak el. Csontos Vilmos:

Garam völgye című versét népi dallamra énekelte Récsi Emőke és Récsi Evelin, Gyurcsó István: *Európában* c. költeményét Torma Gábor szavalta el. Nagy meglepetés volt számunkra, hogy a műsorblokkunkat záró Nemzeti Összetartozás Dalát hatalmas vastaps követte. Futó Béla igazgató úr záró szavai után elénekeltük még együtt a *Boldogasszony anyánk, régi nagy Pátrónánk!* kezdetű régi magyar himnuszt és a Szózatot. Emlékezetes perceket töltöttünk együtt a váci piaristákkal. Ezután Untsch Gergely vezetésével folytattuk tavalyi városnéző sétánkat. Megnéztük a Hétkápolnát, Vác ismert kegyhelyét. Megcsodáltuk a váci mocsarakat is. Tavaly az árvíz miatt ezeket nem láthattuk. Az ebéd utáni szabadidőt a fiúk az iskola tornatermében töltötték. Délután Juhász Gábor tanár és két piarista diák elkísérte csoportunkat Zebegénybe a trianoni emlékműhöz. Torma Gábor szavaltatát és Juhász Gábor tanár úr emlékbeszédét a koszorúzás követte. Nem feledkeztünk meg a Himnusz elénekléséről sem. Történt pedig mindez délután fél ötkor. A

zebegényi templom harangja is megszólalt. Meghatott bennünket, hogy az emlékműnél egy nénivel találkoztunk, aki Ausztráliából (34 éve él kint) látogatott haza erre a napra. A koszorúzás után sikerült még a zebegényi szecessziós katolikus templomot is megnéznünk. 1906–1910 között Havas Boldogasszony tiszteletére épült a plébániatemplom, Kós Károly erdélyi polihistor (építész, író, néprajztudós) és Jánszky Béla tervei alapján szecessziós stílusban az erdélyi fatemplomok mintájára. Freskóit Körösfői-Kriesch Aladár tervei alapján tanítványai készítették Leszkovszky György tanársegéd festőművész segítségével. A helyi plébános úr taglalta a templomépítés történetét, és bemutatta a templom belső terének egyedi stílusjegyeit. Volt időnk gyönyörködni a Dunakanyar természeti szépségeiben is.

„...nekünk itt a Felvidéken naponta meg kell küzdenünk a hitünkért, a magyarságunkért. Ezen a tartalmas kiránduláson rádöbbenhettünk arra, hogy a legfontosabb: megmaradjunk magyarnak, Embernek, ... s talán ez a legnehezebb a mai világban.” (Lakus Beáta, 3. o.)

Meggyőződésem, hogy a fáradásunk jelentőségét tanítványaim tudatosítják. Az élmények, ismeretek egy életre szólnak. Úgy tértünk haza Tolnárról, Sopronból, Vácra, Zebegényből, hogy egy darab emlék mindig tartósan ott maradt a szívünkben.

Gubik Mária, a Comenius Gimnázium Rákóczi Ifjúsági Szervezetének vezető tanára

Nap, széna...

3→

pihenőpark készül Zalában, megújul és játszótérre alakul a könyvtár melletti udvar Lekéren, új propagációs anyagok készülnek az oroszai hadi múzeumról, új népviseletben fog szerepelni az oroszai Csemadok népdalköre, megszépül a nyíri református templom környezete, fedél alá kerül a me-

zőgazdasági gépek kiállítása a csatai tájház udvarán, valamint összegyűjtik és kiadják Nyírágyó látnivalóit. Az Alsó-Garam menti régió polgári társulás jövő évben is támogatni kívánja a helyi szervezeteket, bízva abban, hogy közös összefogással még több helyi projektet sikerül megvalósítani.

Juhász Gábor

A zselízi Franz Schubert Művészeti Alapiskola eredményei

A zselízi Franz Schubert Művészeti Alapiskola növendékei, mint minden évben, az idei tanév tavaszi hónapjaiban is különféle versenyeken vettek részt. Az elmúlt évekhez hasonlóan, idén is születtek győzelmek, és a zselízi tanulók további kiváló eredményekkel is büszkélkedhetnek.

A *Piano modern ritmusban* elnevezésű országos kortárs zenei zongoraversenyen, melyet már hagyományosan Bajmócon rendeznek meg, a zselízi művészeti alapiskola tanulói rendkívül jól szerepeltek. Az idei megmérettetésen Samu-

el Birdáč arany-, Lampert Krisztina és Lorenc Eszter Noémi ezüst-, Veronika Pečeňová és Peter Vrba pedig bronzsávos minősítést nyert.

Április végén rendezte meg a párkányi Liszt Ferenc Művészeti Alapiskola a *Miniature Musicali* elnevezésű nemzetközi részvételi regionális zongoraversenyt. A versenyen 42 művészeti alapiskolás tanuló vett részt a Nyitrai kerületből, Pest és Komárom-Esztergom megyéből. A Duna-parti városkában Samuel Birdáč ezüstsávos, Molnár Ibolya, Veronika Pečeňová, Lampert Krisztina és Lea Takáčová bronzsávos minősítést szerzett.

A zselízi művészeti alapiskolások énekesei szép sikereket értek el Zólyomban, Pozsonyban és Bajmócon. A *Pink Song Zvolen* országos verseny második évfolyamába, melyet az SZUŠ és SK Pink Harmony szervezett, 20 művészeti alapiskola kapcsolódott be. Balázs Noémi arany-, Kristína Michlová ezüstsávos minősítést nyert, Acsai Lea pedig elismerő oklevelet kapott. Az M. Ruppeldt Művészeti Alapiskola által szervezett *Miroslav Ruppeldt Énekversenyen* Pozsonyban Balázs Noémi, Acsai Lea és Rózsa Regina elismerő oklevelet vett át. A *Bojnická perla* országos dalversenyen Riedl Regina bejutott a második fordulóba, és ezüstsávot nyert.

Májusban rendezte a párkányi Liszt Ferenc Művészeti Alapiskola a fiatal gitárosok versenyét. A zselízi művészeti alapiskola növendékei, Vavro Evelin, Klimaj Fanni és Botťán Lajos bronzsávot szereztek.

A zselízi művészeti alapiskola jelenlegi legeredményesebb növendéke Štefanec Lajos szaxofonos, aki az országos versenyekről rendszeresen az első díjakat hozza el. A Ólublón megrendezett *Saxofón 2014* verseny díjnyertese volt, arany-sávos minősítést

szerezett, elnyerte kategóriája 1. díját és a kötelező darab legjobb előadásáért járó polgármesteri

különdíját is. Tanára, Lubomír Nevidánsky ezen az versenyen megkapta a legjobb felkészítőnek járó rendkívüli elismerést. A fiatal szaxofonos a nižná *Varážsfuola* országos fuvola- és fafúvóversenyen is 1. helyezést ért el.

Sikeresen szerepeltek az iskola képzőművészeti részlegének növendékei is. A *Világűr a gyermekek szemével* című járási versenyen Kristína Opavská az 1., Kovács Viktória 2. és Laura Borkovičová 3. helyen végzett. Az *Európa az iskolában* járási fordulójában az iskola tanulói két második (Kristína Opavská, Ema Ferdová) és egy első helyezést (Kollár Nikolett) értek el. Az intézmény sikereként könyvelhető el az is, hogy több növendéket vettek fel olyan típusú főiskolára, ahol a rajztudás jelentős követelmény. Michaela Majtánovát felvették a prágai Károly Egyetem építészmérnöki karára, Torma István felvételt nyert a pozsonyi Komenský Egyetem építészmérnöki karára, Kollár Nikolett pedig szeptembertől a Grafikai és Térdizáj Középiskola diákja lesz.

Feldolgozta (ik)

Akadémia és tanévzáró

A szabadidőközpont *Akadémia* cím alatt tartotta a tanévzáró előtti nagyobb rendezvényét. A népesebb közönség fogadására szükség volt a művészeti alapiskola koncerttermére. A karatésokon, mazzoretteken, táncosokon, gitárosokon és énekeseken kívül bemutatkoztak az angolnyelv-szakkör tanulói is. A program része volt *A természet az élet* című verseny kiértékelése és a szabadidőközpont legjobb tanulóinak jutalmazása.

Olyan programról volt szó, amely pontot tesz a sikeres tanév végére, mégsem ez volt az utolsó. Június közepén két vetélkedő is volt az alapiskolások részére – a honismereti és természetrajzi. A szülők részére nyitott angol nyelvórákat tartottak. A mazzorettek június végén az Új Otthon (Nový domov) szervezetben tartott kultúrműsorban szerepeltek. Ezenkívül egész hónapban készülődtek a szabadidőközpont nyári táborára.

Az őszi és tavaszi szünetek alatt a gyerekek birtokba vehették a szabadidőközpont helyiségeit – a tornatermet, az alkotó műhelyeket és a számítástechnikai termet. A tornateremben az esti órákban különféle tornafoglalkozásokon lehetett részt venni. (CVČ)

Dulai Henriett kutató és főiskolai tanár, Zselíz város szülötte és tiszteletbeli polgára jelenleg a Hawaii-szigeteken él és dolgozik. Időről időre, amikor hazaérkezik, talál időt arra, hogy valamilyen előadás formájában meséljen az érdeklődőknek munkájáról, az óceánkutatás érdekességeiről. Emlékezhettünk néhány évvel ezelőtti előadására a Csikó csárdában vagy a zselízi kultúrházban. Június végén újabb előadást tartott itt, amelyen időszzerű kutatásairól és projektjeiről beszélt. Jelenleg a talajvizek tengerbe szivárgását vizsgálja a Hawaii-szigeteken, és annak hatását a tengervízre. Dolgozik a fukushimai atombaleset nyomán a tengervízbe került cézium megnövekedett előfordulásának kutatásában is, valamint Florida és Amerikai Szamoa mellett is kutat. Június végi beszámolóját több tucat ember kísérte figyelemmel a kultúrház nagytermében. (ik)

Tátrai és szépeességi jutalomkirándulás

A Felvidéki Tehetségsegítő Tanács a „Hazajárók nyomában” 2014. június 8–10 között tanulmányutat szervezett. A zselízi alapiskolából Bencsik Stefánia, Goda Nikolett és jómagam vehettünk részt.

Az első nap délutánján, miután Tátraerdőfalván (Tatranská Lesná) elszállásoltuk magunkat, a Csorba-tó (Štrbské pleso) környékével ismerkedtünk. Másnap reggel Ótátrafüredről (Starý Smokovec) gyalogtúrára indult a 90 fős csapat. Az útvonal Tarajka (Hrebienok)—Bilík-menedékház—vízesések—Reiner-menedékház—Óriás-vízesés—Zamkovsky-menedékház—Kőpataki-tó (Skalná pleso)—Tátralomnic—Tátraerdőfalva volt. A tikkasztó hőségben több mint 10 km-t gyalogoltunk, és késő délután érkezünk meg a szálláshelyre. A még havas csúcok, a szikrázó napsütés, a fantasztikus panoráma kárpótolt a fáradságért. Rövid pihenő után Késmárcra indultunk, ahol az új evangélikus templomban megemlékeztünk Thököly Imréről, a sírjára koszorút helyeztünk. Podolínban (Podolinec) Krúdy emléktáblájánál koszorúztunk. Felsőzúgón (Vyšné Ružbachy) a kráterfürdő csábított egy kis csobbanásra. A harmadik napon Szepesszombatot (Spišská Sobota), Csütörtökhelyet (Spišský Štvrtok), Lőcsét (Levoča), Szepesgörgőt (Spišský Hrhov), Szepeskapitánt (Spišská Kapitula) és a szepesi várat (Spišsky hrad) látogattunk meg.

A három nap során a tátrai és a szépeességi táj természeti és magyar vonatkozású kultúrtörténeti ismereteivel gazdagodtunk. A tanulmányútról film is készült, melyet a Duna TV mutat majd be. Köszönjük a szervezőknek a tartalmas kirándulást.

Horváth Irén, földrajztanár

változásokat hajtott végre, az ország azonban így is elmaradt. Az emberek úgy élnek, mint a szeméttelen. Voltam olyan helyeken, ahol nem volt áram, ahol nem beszélnek spanyolul, ahol az emberek írástudatlanok, nincs orvosi ellátás. A helyzet változik, rengeteg pénzt fordítanak a fejlesztésbe. A kormányt támogatják

Az autóstoppról

„Chilében éltam át életem legkönnyebb stoppolásait. Soha azelőtt nem láttam ilyet. Már csak az, hogy az ember idegen, növeli esélyeit az úton. A helyiek nemrélt nyitottak a világ felé, nagyon lelkesek, érződik a globalizáció hatása. Soha nem vártam 10 percnél többet. Európában megszoktam, hogy néha egy hétig is vártam a stoppra. Chilében sokszor megtörtént, hogy csak úgy bandukoltam, és maguktól megálltak az autósok, hogy elvigyenek.”

az emberek, bár új elitet juttatott hatalomra, de a többszáz éves elnyomás után az elnyomott többségnek többet juttat, mint a múltban. Argentínával összehasonlítva nagy a különbség, annak ellenére is, hogy Bolíviában fokozatosan javul a helyzet, Argentínában pedig válság van. „Az argentinok olyanok, mint az európaiak, de mivel átéltek felemelkedést és zuhanást, diktatúrát, gazdasági fellendülést és csődöt, nagyon érdekesek. Nagy befolyásuk van az olaszoknak és a franciáknak.” Év közben, amikor tanított, főleg Chilében utazott, a szünidőben átruccant Bolíviába, Peruba és Argentínába, majd a program befejtével még Chilét és Argentínát próbálta tüzetesebben megismerni. „Sok nemzeti parkot látogattam meg. Hihetetlenül szépek, az érintetlen természet megkapó. Van ott például egy fa, az araukária, ami egy őskori átmenet a tűlevelű és a lomblevelű fák között, gyönyörű. A legdélebben Patagóniában voltam, sajnos nem jutottam el a Tűzföldre. Ebben a pénz is szerepet játszott: minél délebbre

megyünk, annál ritkábbak a települések, az ellátó utak hosszabbodnak, ezáltal drágul minden. Eljutunk egy faluba az Andokban, ahol a legközelebbi város 250 km a pampán vagy 200 km a hegyeken át. Közelebb semmi, és hát ott tízszeres árat kell fizetni mindenért. Eleinte egyedül utazgattam, de mindig akadt útítárs. Csak az jár egyedül, aki valóban egyedül akar maradni, egyébként valaki hozzácsapódik. Év közben főleg egyedül jártam, a programbéli kollégáim számára túl merészek, vakmerőek voltak az én utazási terveim. Nekik elég volt, ha néhányszor lefénnyépezkedtek egy tűzháznál, és jó érzésük volt attól, hogy Chilében voltak. Később megismerkedtem egy amerikai lánnyal. Lelkesedett az útiterveimért. Hegymászó volt, így nem okozott számára gondot a nehéz terep. Együtt maradtunk, közösen szerveztünk kirándulásokat. Amikor decemberben véget ért a tanév, együtt indultunk délre. Gyakran használtuk a kanapéturizmust, aminek köszönhetően néhány gyönyörű tájat és nagyszerű embert ismertünk meg. Gyakran aludtunk sátorban is, és néhányszor megengedtük magunknak azt a luxust is, hogy hostelben aludjunk. Zuhanyozni pedig a benzinkutakon is lehet, vagy mosakodni a patakban.

További tervek

Martin nem szeretne végérvényesen búcsút mondani Dél-Amerikának. A kontinens annyira elvarázsolt, hogy a jövőben szeretne

visszatérni, és szívesen dolgozna fejlesztési vagy nemzetközi oktatási programokban. Egyetemi képzésre jelentkezett Dániába, latin-amerikai tanulmányok szakra. Otthon nem maradt meg sokáig, tavaly nyáron Ausztriában, tavasztól Angliában dolgozott. Ősszel, ha minden a tervek szerint megy, Dániába veszi az irányt, hogy később azt a munkát csinálhatja, amit szeretne. És miért éppen Dániába? Erre is van magyarázata: „Ott ingyenes az iskolaügy. Érdekes, hogy amint az oktatásügyben megjelenik a piaci mechanizmus, csökken a nivója. Például Angliában mindenki elvégzi a főiskolát, amely a bevételt nézi, amit nem szeretne elveszíteni. Az emberek nem motiváltak megfelelően, csak át akarnak jutni a vizsgákon és diplomát szerezni. Ez nem helyes. Dániában az állam

támogatja a tanügyet, nincs nyomás az egyes személyeket, ill. számukat illetően, ezért magasabb a minősége is.”

Martin Matiaško egyike azoknak a zselízieknak, akikről biztosan állíthatjuk, hogy a saját kezükbe vették a sorsukat. Életével sokak vágyait teljesíti be, hiszen ki nem akarna sokat utazni, és azzal foglalkozni, ami érdekli? Ehhez elszántságra, céltudatosságra és helyes világnézetre volt szüksége. Mindezért sok élmény, tapasztalat, emlék és a világ különböző tájairól származó szívélyes ember barátsága a jutalom. És ez talán több, mint a lelketlen karrierizmus és pénzhajhászat. Végül is az állítólag magától jön, ha az ember hosszú távon azt csinálja, amit igazán szeret.

Levicky László

Kerékpártúra az Alsó-Garam mentén

Az Alsó-Garam Menti Fejlesztési Partnerség Polgári Társulás június 21-én már harmadszor rendezett a régió minden községét összekötő kerékpártúrát Alsó-Garam Menti Kerék néven. A cél az volt, hogy a régió minden községét bekapcsoljuk, ezért négy útvonalat tűztünk ki: 1. Hontfűzesgyarmat—Fegyvernek—Nemesoroszi—Peszke—Garamsaló—Kisölvéd—Zalaba—Csata—Oroszka; 2. Csata (Oroszka)—Érsekkéty—Kural—Nyírágó—Zselíz—Lékér—Oroszka (kb. 35 km); 3. Nagyölvéd—Farnad—Málas—Nyírágó—Zselíz—Lékér—Oroszka (kb. 32 km); 4. Cseke (Fakóvezekény)—Nagysalló—Sáró (Tőre)—Zselíz—Lékér—Oroszka (kb. 33 km).

A több mint 30 résztve-

vő Csekéről, Nagyölvédről, Nyírágóról, Nemesorosziból, Nagysallóból, Fegyvernekről és Zselírről érkezett. A legfiatalabb résztvevő egy 9 éves csekei kislány, a fegyeztalabb kerékpározó egy 10 éves zselízi kislány volt. A legidősebb résztvevő Nemesorosziból érkezett, a legtöbb kerékpárossal a csekeiek büszkélkedhettek.

A kerékpártúra délelőtt indult útjára – a cél Oroszka Kolónia része volt, ahol a bringásokra a katonai-történelmi múzeumban megvendégelés várt: gulyás, ajándékok, bemutatókat vetítettek a társulás projektjeiről és tevékenységéről, valamint a régió nevezetességeiről. Az érdeklődők kis fénykép-

kiállítás segítségével tudhattak meg többet a helyi akciócsoport tevékenységéről, a megvalósított projektekről, propagációs és tájékoztató jellegű anyagokat vi-

akciócsoport menedzsere adott át emléklapokat.

Az idei kerékpártúrát Oroszka község és a Bicycle Turček cég támogatta, akiknek ezúton is köszönet jár. Köszönet illeti a múzeum tulajdonosát, Žákovič Lászlót és feleségét, Máriát a készséges együttműködésért, vendégszeretetért és a lehetőségért, hogy a résztvevők meglátogathatták a múzeumot. Köszönetet érdemelnek azok is, akik szervezéssel vagy kerékpározással kapcsolódtak be a rendezvénybe, reméljük, mindenki jól érezte magát, és nem hagyja ki a 2015-ös kerékpártúrát sem. **Szabó Margaréta**

Egy zselízi az Andok tövében

A zselízi Martin Matiaško szerint az utazóknak két alaptípusa van. Az egyik az idegenforgalmi biznisz tipikus résztvevője, aki szervesen utazik, meglátogatja az általánosan ismert emlékhelyeket, meghallgatja a látványosság történetét, majd azzal a megelégedéssel és tudattal utazik haza, hogy megismerte a meglátogatott országot, bár az all-inclusive szállodát csak klimatizált autóbuszban hagyta el. Az utazók másik típusa, és belőlük van kevesebb, inkább individualista, jórészt saját szakállára utazik. Kiválasztja, mit akar megismerni, nem elégszik meg az útikönyvekben szereplő helyekkel. Az országot inkább a helyi lakosokkal létesített személyes kapcsolatok által ismeri meg, kiruccanásai nem csupán a turisták által kedvelt helyekre irányulnak.

Martin mindezt tapasztalatból tudja, bejárta már a világ egy részét, és találkozott mindkét típusú utazóval. Legutóbb két évvel ezelőtt Dél-Amerika nyugati partjait járta be. „Közel két évig voltam ott, és csupán négy országot sikerült úgy-ahogy bejárnom: Chilét, Argentínát, Perut és Bolíviát. Utazásaim során észrevettem, hogy az utazók természetében milyen főbb különbségek vannak. Találkoztam olyan emberekkel, akik utaznak ugyan, de igyekeznek mindent belesűriteni maximum két hónapba. Inkább a pecséteket gyűjtik útlevelekbe, hogy eldicsekedhessenek azzal, hol mindenhol jártak. Dél-Amerika körüli útra mennek, miközben mindegyikük ugyanazokat a helyeket látogatja meg. Útközben megállnak valamilyen hostelben, berúgnak más turistákkal együtt, nekik ez elég. Kísérőjükkal meglátogatnak előre betervezett helyeket, de közben a helyi hatásoktól távol maradnak” – mondja a zselízi fiatalember, aki Angliában végzett főiskolai tanulmányai után részt vett az *Anglia ajtót nyit Chilének* önkéntes programban, mely az angol nyelv tanítására irányult a

került, ez sem elhanyagolható, de a fő ok az volt, hogy ottlétem során tényleg megismerjem az országot.”

Szlovák önkéntes Angliából

Még Angliában volt, amikor az interneten tudomást szerzett az önkéntes programról. Mivel magánéletének körülményei is lehetővé tették ezt az elhatározást, úgy döntött, szerencsét próbál, és elutazik a világ másik végére. „Már előtte is terveztem valami hasonlót, de

A dél-amerikai spanyol nyelvről

Jól állt a spanyollal, hiszen a főiskolán tanulta a nyelvet. De ez nem volt feltétel, az önkéntesek ottlétek alatt is megtanulhattak spanyolul. A chilei spanyol nagyon eltér az európaítól, és oda menni nyelvet tanulni oktalanság, de erre csak később jöttem rá. Mindenesetre érdekes tapasztalat volt.

nem jött ki a lépés. Akkor azonban éppen befejeztem a fősulit, tökéletes volt az időzítés. Saját magamnak is bizonyítani akartam, hogy nem egyike vagyok azoknak az aktivistáknak, akik csak ülnék egy sör mellett, és panaszkodnak, ki akartam próbálni valamit.” Bár olyan embereket kerestek, akik angol nyelvű országban születtek, egy rövid online interjú után a nyelvet jól bíró zselízi fiatalembert felvették a programba. „Lehetőség volt választani, hogy keresek-e szállást, vagy egy helyi családnál lakom. A második lehetőséget választottam, a nyelv miatt is, és mert meg akartam ismerni a helyieket. Egy Purén nevű faluban laktam, a fővárostól, Santiagótól délre egy háromgyerekes chilei családnál. Nagyon jól kijöttünk egymással, otthon éreztem magamat náluk.” A program befejeztével az önkénteseknek meg kellett szakítaniuk a kapcsolatot a családokkal. Martin azonban elárulta, hogy közte és a vendéglátó család között olyan szoros kötelék alakult ki, hogy az éves program végeztével utazásai során még két hétre megállt náluk. Örömmel fogadták, és hasonló kedvességgel látnák vendégül bármikor a jövőben.

Egy kis gazdasági összehasonlítás

„Ha más lehetőséget választok és magam keresek szállást, átszámítva 400 eurót kaptam volna, és önkéntes munkát végeztem volna... Mivel családnál fizették a szállásomat, végül is átszámítva havi 150 eurót kaptam, ami szintén elég, mert az élet ott jóval olcsóbb, mint nálunk. Természetesen minden hétvégén utaztam, igyekeztem minél többet látni, tapasztalni, így a pénzt is elköltöttem. Ha a bevételeket összehasonlítom, különös dolgot tapasztalok. A harmadik világ országaiiban az önkéntes többet kap, mint pl. Zselízen azok, akik egész hónapban dolgoznak” – mondja nem kis csalódottsággal a hangjában. Hasonló összehasonlítások láttán biztosan sokan közülünk is kiábrándultak lesznek, főleg, ha Chile mai helyzetéről tájékozódnak, és szembeesülnek azzal, hogy Pinochet diktátor katonai rezsimjének bukása után a latin-amerikai állam két évtized alatt mit ért el. Sokan emlékezhetnek arra, hogy Szlovákiában a második

nyugdíjpillér bevezetését José Piner sikeres chilei rendszere ösztönözte. Chile volt az első latin-amerikai ország, amely 31. tagállamként 2010-ben belépett a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetbe (OECD). Szlovákia 30. tagállamként tíz évvel korábban lépett be. Mint látjuk, „a harmadik világ elmaradott országa” nem is olyan elmaradott, sok mutatóban a kontinens legműködőképesebb gazdaságával rendelkezik.

Globalizáció és elmaradottság fej fej mellett

„Meglepődtem, hogy az ország mennyire a globalizáció hatása alatt áll. Chile gazdaságilag fejlett ország, a minimálbért és a hasonló mutatókat tekintve minimálisan Szlovákia szintjén van. Talán Dél-Amerika „legwesternizáltabb” országa, nagyon erős az Egyesült Államok befolyása. Chilében nagyon jók az utak, a közművek is jó színvonalon vannak, jobbak mint nálunk, mert jóval újabbak. Az ország még Pinochet alatt felkerült a neoliborális kapitalizmus robogó vonatára. Mindent eladtak, az országba beözönlött a külföldi tőke, ennek köszönhetően felépült a hiányzó infrastruktúra. Valószínűleg Dél-Amerika legfejlettebb országa, ugyanakkor óriási különbségek

Parasztok az Andokban

Mind kokainleveleket fogyasztanak. Ott ez megengedett, a nagy nemzetközi nyomás ellenére is. Az ottani kultúra és hagyományok nagyon szorosan kötődnek a kokain használatához. Nem beszélve arról, hogy a 4000 méteres magasságban a kokainlelél rágása nélkül létezni sem tudnának. Olyasmi ez számukra, mint nekünk a kávé. A mezőkön dolgozó emberek növényes zacskóval tesznek-vesznek, abból fogyasztják a kokát, ezért pl. kevesebb ennivalóra tartanak igényt.

vannak a lakosság egyes rétegei között. Nagy például a különbség az ország déli és északi része között. Északon összpontosul az ipar, a dél elmaradottabb. Délen laktam, a mezőgazdasági területen. Az embereknek nincs sok ambíciójuk, nem látnak kiutat helyzetükből. A természet csodálatos, az Andok, a rengeteg lakatlan terület. Egy év ott töltött idő után úgy érzem, hogy jó tapasztalat volt, de nem egészen az, amire vártam, az ország az én szemszögeimből nézve túlságosan civilizált.”

Keresztül-kasul a vidéken

Hétvégéken, a szünetekben és az egyéves időszak után a környéken utazgatott. Nemcsak Chilében, de a környező országokban is. Érdekes, hogy Martin látta pl. Bolíviát, amiről közülünk a legtöbben csak annyit tudnak, hogy hol található, és hogy szocialista kormánya van. „Például a bolíviai emberek spirituális tekintetben teljesen másutt vannak, mint mi, össze sem lehet hasonlítani. Teljesen mások a nálunk értelmezett általános műveltség szemszögéből is, egyszerűek. Az őslakosok a kecsuák, akiket hosszú évekig elnyomtak, manganizáltak. Valóban nagy a szegénység. Bolíviában 10 évvel ezelőtt még az alapvető infrastruktúra sem volt meg. Morales elnök a legutóbbi két választási időszak alatt hatalmas

chilei alap- és középiskolákban. Angol nyelvet és reáltantárgyakat tanított, miközben utazgatott. Sokat utazott. „Az én esetem más volt, másképp utaztam. Nem azokba a hostelbe jártam, ahová az említett turisták, a hazaiak közé mentem enni, vásárolni, szórakozni, tömegközlekedési eszközökön utaztam, amivel a helyiek járnak. Sokkal kevesebb pénzembe

Filmforgatás a kastélyban. Zselíziek is szerepet kaptak

Amikor szó esett arról, hogy filmet forgatnak a kastélyban, sokan elcsodálkoztak, mit lehet forgatni egy ilyen „romos épületben”. Bár amit a valós életben rosszként értel-

könyvének, az Akácoknak egy fejezetéhez. A cselekmény itt is Ipolyságon játszódik, tehát Ballek Palánkjában, a háború után 1947-ben. A városnak nagyon különleges hangulata van. Déli határmenti város, ahol különféle nemzetiségek élnek: magyarok, szlovákok, csehek, szerbek, németek... Nagy politikai fordulat körvonalazódik, közeleg 1948 februárja, amikor az értelmiség egy része úgy érzi, eljött a vég. Ebben a miliőben játszódik az öregedő Hampl építész, fiatal Nada nevű felesége és egy fiatal professzor – afféle szerelmi háromszög – története.

mezünk, a filmben kiváló lehet.

Ondrej Šulaj ismert forgatókönyvíró, aki ezúttal rendező is, új, Agáva c. filmjébe nem véletlenül került a zselízi kastély. Ladislav Ballek is említést tesz róla az Akácok c. regényében. Ennek a könyvnek az egyik fejezete az Agáva, ez szolgált a forgatókönyv alapjául. Ondrej Šulaj: „Amikor 1980-ban bekerültem a filmek világába, első filmem forgatókönyvét Ladislav Ballek Segéd c. regénye alapján írtam. Ennek története Ipolyságon játszódik, Ballek szerint Palánkon. Évek múltán viszont átírtam Ballekhez, konkrétan egy másik

Felkeltette az érdeklődésemet ez a történet, úgy döntöttem, megírom a forgatókönyvet, és most megpróbálom rendezni is a filmet.”

Ladislav Ballek a regényben említést tesz Zselíziről, a Baglyos-házról, a parkról és a kastélyról, mert a főszereplők egyike Nada Hamplová (a filmben Katarína Šafaříková alakítja), szereti a zenét, főleg Franz Schubert zenéjét. Férjével, Hampl építésszel (Milan Kňažko) Zselíre indulnak.

„Úgy döntöttünk, hogy az eredeti kastélyban forgatunk, amely olyan állapotban van, amilyenben. A kastély a háború után

is bizonyára romos lehetett, így állapota nekünk éppen megfelelt, és a park környezete is jó hangulatot teremt. Ha a kastélyt felújították volna, nekünk nem felelt volna meg. A filmben a háború utáni hangulatot kell megteremtünk, amire jellemző volt a rombolás, így ez nekünk tökéletesen megfelelt” – magyarázza Ondrej Šulaj.

Mivel olyan filmről van szó, amely a múltban játszódik, álcázniuk kellett néhány részletet, amelyek a történetbe nem illenek bele (padok, villanyoszlopok a parkban, riasztó, megvilágítás és a kastély csatornája), és be kellett szereznük egy korabeli autót. Ezen érkezett a Hampl házaspár a parkba, a kastélyhoz mentek, amely körül öreg bútordarabok heverték szanaszét, a bejárat előtt a porban könyvek feküdtek. Nada Hamplová később megkerülte a kastélyt, és benézett az egyik ablakon a helyiségbe, ahonnan zajt hallott. Két kamaszt látott, akik bútorokat törtek szét...

A kamaszokat két zselízi fiú játszotta, Christian Vais és Balogh Patrik: „A filmben vandálok vagyunk, akik a kastélyban összetörnek a bútorokat. Amikor észrevettük, hogy valaki figyel minket, az ablak felé kiáltottam, ahol vett a kamera: 'Mit nézel?' – Odadobtam egy darab fát, a társam meg köpött egyet.” A filmet a Trigon production Kft. készítette. A külső jeleneteket a zselízi parkon kívül a Szódó és Sáró közötti tavak mellett, az ipolysági Honti kálvárián és a barsvárad vashídnál forgatták. A mozikban a tervek szerint 2015-ben kezdik vetíteni.

(šh)

Milan Kňažko: Már a környezet is szimpatikus

A forgatás után megszólítottuk Milan Kňažkót, a film egyik főszereplőjét, miért vállalta el ezt a szerepet: „Szimpatikus nekem ez a környezet. Horné Plachtince-i születésű vagyok, és mindig szívesen térek vissza szülőhelyemre. Dél-Szlovákia közel áll hozzám hangulatában, itt melegebb van, illatoznak az akácok, dohányt, kukoricát természetesen... Ezenkívül valamikor játszottam egy színpadi darabban, amely Ballek Akácok c. regénye szerint készült, és Ladislav Balleket személyesen is ismertem. A harmadik ok, hogy nagyon jó a forgatókönyv. Nagyon remélem, hogy minden látható, érezhető lesz a filmvászonon is, és a színészi teljesítményen. Ráadásul jó a szereposztás is.”

Amikor Hampl építész a feleségével megérkezik az elhagyott kastélyba, a következő mondatot mondja: „Szomorúság árad mindenből.” A múlt történetének

forgatókönyve összhangban a valósággal...

„Sajnos, igen. Borzasztó, hogy megengedjük kulturális értékeink ilyen mértékű pusztulását. Ez hálátlanság elődeinkkel szemben, akik ránk hagyták és felelőtlenség azokkal szemben, akik utánunk következnek. Számokban gyakran kifejezhetetlen értékekről van szó, és mindig a tulajdonos a felelős. Tudom, hogy nehezen lehet előteremteni a pénzt. De akkor visszavonhatatlanul elvesznek kulturális emlékeink, amelyeket semmivel sem lehet helyettesíteni. Így rádiózzuk ki a múltat, és aki nem védi a múltat, arra nem vár jó jövő. Fájdalmasan érint mindez. A múltban sok emléktől megfosztottak bennünket. Pozsony történelmi részének felét pusztulni hagytuk, gyakran azért, hogy értelmetlen épületeket emeljünk a helyükbe. Pozsonyt elkerülte a háború, nem

kímélték azonban a szocialista építészek, várostervezők. És sajnos, ez folytatódik tovább.”

Milan Kňažko 1997-ben visszatért a színpadra, és néhány évig a színészet mellett részt vállalt a politikában is, parlamenti képviselőként, ill. művelődési miniszterként. A kérdésre, mi

lesz, ha sikeres lesz az önkormányzati választásokon, és megválasztják Pozsony főpolgármesterevé, azt válaszolta:

„Ez korai kérdés... Biztosan nem fogok semmi új darabot próbálni, de néhány előadásban időnként szerepet vállalom, hisz nem ellenkezik a tisztség betöltésekor, hogy valaki aktív legyen a kultúrában. De elsősorban biztosan a munkának szentelek a legnagyobb figyelmet, hogy megváltoztathassam a dolgok menetét, a problémák megoldásának módját, amelyek

Števo Hečko

Változások, hagyományok és ésszerűség Szódón

Még ez év februárjában az éves taggyűlés keretében vezetőségi választásokat tartott a Szódó Polgári Társulás. A választások nyomán változás történt a szervezet vezetőségében. A társulás elnöke a korábbi alelnök, Ladislav Vékony lett, míg a korábbi elnök, Henrieta Kurucovát az alelnöki feladatok elvégzésével bízta meg a tagság. „A személyi változásokon felül semmi sem változik a szervezet életében, minden korábbi, hagyományos rendezvényünket szeretnénk megtartani” – mondta el az új elnök, de hozzátette, hogy néhány kivétellel. Ilyen volt például a Valentin-napi mulatság, amely idén elmaradt. Jól sikerült viszont az utóbbi időben a májusfaállítás vagy a Föld napja, amikor a kiadós eső ellenére sok munkát sikerült elvégezni. „A közel 50 embert nem riasztotta el az időjárás, a takarítás megnehezített körülményei sem. Mivel az eső miatt nem lehetett egész délelőtt a Garamhoz vagy a temetőbe jutni, ahogy eredetileg terveztük, rendbetettük hát a kultúrházat. Minden rossz jó valamire. A kultúrház minden helyiségét kitakarítottuk. A nők a könyvtárat

takarították, rendbe tették a könyveket, a játékokat. Mindenütt megmosták az ablakokat, kimosták a függönyöket, kitisztították a szőnyeget. A férfiak hirtelenjében beszerzték az anyagot, a szükséges szerszámokat, és kifestették a választási helyiséget. Kiigazi-

tották a falakat, kitisztították a világítótesteket, leszerelték az öreg karnisokat, melyek helyére még a választások előtt újak kerültek, új függönyökkel. Rendbe tettük a kultúrház nagytermét. Megmostuk az összes ablakot, kitakarítottunk. Az újonnan létesített

szociális helyiség, amit a polgári társulás tavasszal tett rendbe, a frissen festett választási helyiség, a kultúrház folyosóján a felújított vakolat, mindenütt rend, tisztaság – ez volt az esős délelőtti eredménye Szódón – tájékoztatták lapunkat a szervezet tagjai az áprilisi szombat eredményeiről. És ez még nem minden. A pénzügyi gondok Szódón sem ismeretlenek manapság, de a polgári társulás tagjai kitalálták, hogyan javíthatnak helyzetükön. „Az önkéntesek egy része egy járgánnyal járta körbe a falut, hogy papírt gyűjtsön. Az előre meghirdetett gyűjtésbe sok szódói lakos kapcsolódott be. Mindnyájuknak köszönjük a részvételt. Az így szerzett pénz fedezte a Föld napjának megrendezésével járó költségeket. Minden résztvevőnek frissítőket biztosítottunk, innivalót, kávét, a gyerekeknek édességet, továbbá tisztítószeret, kesztyűket, zsákokat. Mindez pénzbe kerül, amit a hulladék gyűjtésével, szelektálásával és leadásával teremtetünk elő. A polgárok megszabadultak a felesleges papírtól, mi pedig pénzt kerestünk” – tájékoztat Juliana Hanzová, a társulás egyik tagja.

A társulás tagjai nyáron sem tétlenek. Két év után felújították a nyári gyermektáborok hagyományát, így júliusban a szódói gyerekek és barátaik egy hetet tölthetnek el a Király-hegy alatti Helpán. Ahogy a társulás tagjai elmondták, már most szervezni kezdik a jövő évi, tematikus táborát. Úgy látszik, Szódón tudják, mire van szükség. Hogy ez valóban így van-e, arról legközelebb az augusztus 2-án megvalósuló Szódói napon győződhetünk meg. (ik)

Bővült az MKP-frakció a képviselő-testületben

A júniusi képviselő-testületi ülés előtt lemondott mandátumáról Vojtech Tomašovič, független képviselő. Helyét a 2010-es választáson elért eredmények alapján, a soron következő legtöbb szavazatot szerző jelölt veszi át, így három és fél év után Csenger Tibor ismét tagja lett a város vezetésének. Csenger a Magyar Közösség Pártja helyi szervezetének alelnöke, így magától értetődő, hogy a városi testületben is az MKP frakciójában fog helyet foglalni. Létszámát tekintve eddig is ez a frakció volt a legnépesebb, hiszen négyen alkották, az új mandátummal pedig immár ötre növekszik. Csenger Tibor számára nem ismeretlen a közeg, hiszen az előző választási ciklusban is képviselő volt. Ám ezúttal munkájának hatékonyságát nagyban növelheti, hogy egyszerre helyi és megyei szinten tud tevékenységet kifejtetni, mivel 2013 novembere óta a Nyitra Megyei Önkormányzatban is képviselőként dolgozik.

Csonka Ákos

Kinek és miért fizetünk?

Az engedélyek beszerzését hagyjuk az ezt kérő hivatalra. Nem nekünk van rá szükségünk, hanem az adott hivatalnak. Ellenkező esetben „leterheljük” a városi hivatal anyakönyvi hivatalának és lakosság-nyilvántartási osztályának dolgozóit, és ezért fizetni kell. A bérükön felül, ugyanazért a munkáért, amelyet „értünk” elvégeztek.

Az állam- és közigazgatás, annak adminisztratív tevékenysége, személyi állománya közpensekből működik. Ezt az adófizetők már előfizették. Mint szolgáltatást. 5 eurót kérni egy mondatért, amelyben igazolják, hogy az adott napon itt és itt volt az állandó lakhelyünk, ez botrány. De egyébként szeretnek minket.

Azt az 5 eurót egy vödör habarcsra ajánlom fel a városi hivatal sarkának kijavítására. A Dubčekre utaló „műemlék” előtt annak alkotója és más kortársak immár 46 éve járnak-kelnek mint egy restaurálásra váró freskó mellett.

Juraj Režo, (www.notorickyobcan.sk)

Hogy is van ez az illetékekkel?

Megkérdeztük az illetékeseket, hogyan is van ez az állandó lakhelyről adott igazolással és ki határozza meg az ezért fizetendő illeték nagyságát. Marianna Dobrovická, a Zselízi Városi Hivatal lakossági nyilvántartási részlegének munkatársa szerint az állandó lakhely kérdésén a hivatali illetékekről szóló 2012/286-os számú törvény 8. tétele rendezi. „Az igazolás kiadásáért, a személyi lakhelyéről szóló írásos értesítésért vagy a járműtulajdonosról és lakhe-lyéről szóló írásos értesítés kiadásáért 5 euró az illeték. Ezt az illetéket nem kell fizetniük a postáknak, a szociális intézményeknek, azoknak a jogi és fizikai személyeknek, akik szociális megelőző tevékenységet folytatnak, szociális tanácsadást végeznek vagy a törvényben megállapított feltételek mellett nyújtanak szociális szolgáltatást, de a szociális megelőzést nem haszonszerzés céljából végzik.” Szendi Renáta, a bel- és szociális ügyek részlegének vezetője szerint a város alkalmazottainak fizetése fizetési dekrétummal adott. „Ennek tételei a végzett munka fajtájától, a munkatevékenység igényességétől, összetettségétől, ill. a felelősségtől füg- nek, nem befolyásolja azonban az, hogy mennyi illetékkel terhelt feladatot hajtanak végre.”

Az illetékeket tehát szigorúan a törvény határozza meg, tekintet nélkül arra, hogy az igazolást a polgár Pozsonyban vagy Zselízen kéri. Az illetékekből befolyó összeg felhasználásáról a városi költségvetés rendelkezik, amelyet a városi képviselő-testület hagy jóvá. „A városi épületek felújítására ezeket a bevételeket csak abban az esetben lehet felhasználni, ha létezik az adott évben a vonatkozó költségvetési tétel. Ha a lakos célirányosan szeretne valamihez hozzájárulni, a városnak adományozott pénzzadománnyal teheti meg, ajándékozási szerződés formájában. Ha a szóban forgó 5 eurót vesszük, lehetséges, hogy a városi hivatal épületének karbantartására, a közvilágítás kifizetésére, az iskolai étkezde szakácsnőjének fizetésére... vagy sok további, a város által fizetett költségre fordítják majd” – tette hozzá Monika Tomeková, a város közigazdása. (ik)

Változások az Eurospinnben

Május végén változások történtek az Eurospinn Kft. tulajdonosi szerkezetében és menedzsmentjében. A 2007 végén létrehozott vállalat fő tevékenységébe a kommunális szolgáltatások tartoznak. A cég eredeti tulajdonosa a város és az Espinn Kft. voltak, előbbi 51, utóbbi 49 százalékos részesedéssel. A vállalatot két ügyvezető irányította, az Espinn képviselőjében Miroslav Opavský, a város képviselőjében László Vilmos.

A májusi változások következtében az Eurospinn tulajdonosi köréből kilépett az Espinn, amelynek tulajdonosi részesedését László Vilmos vette át. A város tulajdonrészét a változások nem érintették. Csere történt az egyik ügyvezetői poszton is, miután Miroslav Opavský cége, az Espinn kivonult a cégből, ő lemondott az ügyvezetőségről. A poszton Haris Péter váltotta őt fel, aki így a város képviselőjében foglal helyet a menedzsmentben. A vállalat alapvető szolgáltatásokat végez a város és lakosainak részére, többek közt hulladékelszállítást, a helyi utak és közterületek karbantartását, valamint néhány városi objektumot is kezel. (ik)

Folytatódik az összkomfortos lakások építése

I→ban létra-alakú villamos fűtőtestek lesznek” – áll a projektben, amit az építkezési engedély kiadására dolgoztak ki. A házak környékén 66 parkolóhelyet létesítenek.

Az összkomfortos bérlakásokat az érvényben levő szerződések szerint az Innovia Kft. építi, a város az egész létesítményt az építkezés befejezése után az Állami Lakásfejlesztési Alapból merített hitelből és minisztériumi támogatásból vásárolja meg. Az építkezést a tervek szerint ez év végéig fejezik be. (ik, foto: Adamcsek Gábor)

Milan Belica három zselízi diákot tüntetett ki

A Nyitrai Kerületi Önkormányzat elnöke, Milan Belica minden évben tanévzáró előtt

kitüntetések ad át a megye hatáskörébe tartozó középiskolák sikeres diákjainak. A kitüntetésben olyan diákok részesülnek, akik az elmúlt tanévben országos vagy nemzetközi versenyen érték el sikereket.

A kitüntetések idén június 4-én adták át a nyitrai megyeháza koncerttermében. A kerület 56 iskolájának 66 sikeres diákját, valamint a „Régió a diákok szemével” verseny 3. évfolyamának győzteseit hívták meg a rendezvényre. A verseny célja, hogy

népszerűsítsék a megye területén történő eseményekről, ajánlatokról és érdekességekről tájékoztató regionnitra.sk weboldalt, felkutatassák a tehetséges diákokat, és támogassák további szakmai fejlődésüket.

A diákok a megyei önkormányzat elnökétől átvették az okleveleket iskolájuk és a Nyitrai Kerületi Önkormányzat képviselőjétől. Hat kategóriában osztottak elismeréseket: tantárgyi olimpiák, szakmai tevékenység, természettudományi, szakmai, művészi és sportversenyek. Az elnök beszédében hangsúlyozta, hogy mindezekben a területeken ki kell emelni a kitüntetett diákok rendkívüli alkotó, tanulmányi és emberi értékeit, meg kell becsülni tanulmányaikhoz és az iskolán kívüli tevékenységhez való felelős, kezdeményező és kreatív hozzáállásukat. A kitüntetettek között zselízi gimnáziumok diákjai is voltak: a szlovák gimnáziumból Veronika Jurášová az olimpia kategóriában, a Comenius Gimnáziumból pedig Riedl Regina (balról az 5.) és Torma István (jobbról az 5.) a művészi versenyek kategóriájában kapott elismerő oklevelet. (ik)

Lezárultak a pályázatok

A június mozgalmas hónap volt városunkban, már ami az oktatásügyet illeti. Azon kívül, hogy sokkal több a beiratkozott óvodás, mint amennyi a kapacitása a meglévő intézményeknek, így elhelyezésük megoldatlan kérdés volt a hónap folyamán, az is felkeltette az érdeklődést, hogy a város négy oktatási intézményében pályázatot írtak ki az igazgatói posztra. A törvényből eredő pályázatot a szlovák alapiskolában, a mikolai óvodában, a szabadidőközpontban és a művészeti alapiskolában hirdették meg.

A mikolai Sznf utca 93-as szám alatti óvodában június 11-én tartották a pályázattal. Két jelentkező akadt. Titkos szavazással a jelöltek egyforma pontszámot kaptak. Mivel egyikük sem nyerte el a szükséges szavazatbőrséget, a város új pályázatot ír ki.

A zselízi szlovák alapiskolában június 10-én tartották az igazgatóválasztást. Az egyedüli jelölt az igazgatói posztra az eddigi igazgatóhelyettes, Vojtech Tomašovič volt, aki bemutatta a pályázati bizottságnak iskolafejlesztési elképzeléseit. A titkos szavazás után a bizottság megállapította, hogy a jelölt maximális pontszámot kapott, így a bizottság határozatban javasolta, hogy nevezzék ki igazgatóvá.

A Franz Schubert Művészeti Alapiskola igazgatói posztjára ketten jelentkeztek, a választást június 9-én tartották. A titkos szavazás után a pályázati bizottság megállapította, hogy Klimó Gyula, az eddigi igazgató marad az intézmény élén.

A Zselízi Szabadidőközpont igazgatói székére csupán egyetlen jelentkező pályázott, mégpedig a jelenlegi igazgató, Kvetoslava Záhorská. A pályázattal június 16-án volt, és a jelenlegi igazgató bemutatójával meggyőzte a bizottság tagjait arról, hogy alkalmas a posztra, hiszen mindannyian támogatták. (ik)

Nap, széna... Alsó-Garam mente

Az Alsó-Garam menti régió polgári társulás az év tavaszán első ízben hirdetett meg saját támogatási programot „Nap, széna... Alsó-Garam mente” címmel, melynek keretén belül a régióbeli szervezetek és kisvállalkozók juthattak dotációhoz olyan ötleteik megvalósításához, mely az egész közösség számára előrelépést jelentenek. A teljes megpályázható összeg 4 500 € volt, melyet a szervezet tagjai, főként az önkormányzatok tagsági illetékéből állt össze. A támogatási program lényege, hogy az befolyt pénzből a helyi szervezetek és kézművesek az elnyert támogatásokat a mikrorégióban kamatoztassák. A felhívásra 12 szervezet jelentkezett, melyek egyenként maximum 400 €-t pályázhattak meg. A támogatottak közt van a csekei Čakanka hagyományörző csoport, a farnadi Nádas hagyományörző csoport, a nyíri Koháry-kör, a nyíri református egyház, a sárái Centrum pomoci szociális szolgáltatások háza, a fakóvezekényi Malianka polgári társulás, a Csemadok kétyi, oroszai, zalabai és csatai alapszervezete, az oroszai Military Historical Museum és a lekéri Dudich Ferenc polgári társulás. A dotációnak köszönhetően ez év végéig csekei helyi népdalokat tartalmazó CD készül, Bimbula történelmet bemutató könyvet adnak ki, citerakisérettel gazdagodik a kétyi Pacsirta éneklőcsoport, kézműves foglalkozások lesznek Farnadon, →9

Új képviselő a városi plénumban

→ az új épület teljes felső szintjének átengedése, ezért olyan javaslat született, hogy az óvoda részben az iskolai étterem egy elkülönített részében kapjon helyet. Hosszas tanácskozások után a résztvevők többsége abban egyezett meg, hogy az előterjesztő vonja vissza a javaslatot, és így a májusi ülésen született, a jelenlegi óvodához való hozzáépítésről szóló javaslat maradjon érvényben.

A testület jóváhagyta az iskolai és kulturális szervezetek nyári tevékenységének tervét. A városi költségvetés 2. idei módosításának javaslatát az előterjesztő visszavonta. Monika Tomeková városi közigazdász ezt azzal indokolta, hogy az óvodai építkezés további módosításokat

testület tudomásul vette a beadványt. Az árajánlatot megvizsgálva jóváhagyta két Béke utcai, 506 és 579 négyzetméteres telek eladását egy lévai érdeklődőnek 18 445 euróért. Döntött néhány kisebb telek eladásáról, a városi rendőrség Béke utcai épületét felesleges vagyonná nyilvánította, és feladatul adta az objektum eladásának előkészítését.

Városunk immár néhány éve foglalkozik azzal, hogy a közvilágítást takarékos LED-technológiával váltsa fel. Mivel több üzleti ajánlat is érkezett, amelyek annyira eltértek egymástól, hogy lehetlenné vált az összehasonlításuk, a júniusi ülésre egy javaslatot terjesztett be a hivatal, amely a közvilágítás komplex megoldási javaslatának beszerzését veti fel. A városi vagyongazdálkodási osztály vezetője szerint a javaslat célja, hogy átlátható módon egy olyan vállalat működjön együtt a várossal, amely segítségével feltérképezhetnék a jelenlegi állapotot, és megfelelő kivitelezőt találhatnának a felújításra. A testület jóváhagyta a felhívást, a polgármestert megbízta a javaslatokat elbíráló bizottság felállításával, és az augusztusi ülésre beszámolót kért a javaslatok kiértékeléséről.

A képviselők megismerkedtek a tanügyi és kulturális bizottság legutóbbi ülésének eredményeivel és a városi rendőrség tevékenységéről szóló beszámolóval. Az interpellációk

során Horváth Géza a városi alapszabály olyan módosítására tett javaslatot, amely nyomán Vojtech Tomašovič bizottsági elnök maradhatna annak ellenére, hogy lemondott képviselői mandátumáról. A polgármester megjegyezte, hogy évek óta azt hallja a képviselőktől, hogy a jelenlegi helyi választási rendszer módosításra szorul, most pedig, bár ismét közelednek a választások, senki nem veti fel ezt a kérdést. Az általános vitában Polka Pál azt javasolta, hogy a hivatal jelöljön ki néhány közmunkást, akik kizárólag a városi parkban végeznék munkájukat. A tárgyalás végén szó volt a városban tapasztalt bűnügyekről, amelyekkel a városi rendőrség foglalkozott, elhangzott a városi rendőrség számára kijelölt alagsori helyiségek állapotára irányuló kérdés, és ismét előkerült az óvoda elhelyezésének ügye is.

(ik)

Építkezés lesz az óvodában

Novemberig felépülhet a zselizi óvoda területére szánt új objektum, amivel megoldódhatna a magyar óvoda kis kapacitásának gondja, egyezett meg a képviselők egy része a júniusi önkormányzati ülésen. A testület többsége egyetértett azzal, hogy maradjon érvényben a májusi határozat, amely hozzáépítéssel számol az óvodában. Ezért az aktuális javaslat előterjesztőjét felkérték, vonja vissza javaslatát.

Az ülésen alternatív javaslatként felmerült a volt magyar gimnázium helyiségeinek kihasználása is, amelyek bérbeadásáról már folytak tárgyalások a megye képviselőivel. Eszerint az alapiskola felszabadítana néhány tantermet az új épület emeletén az óvoda részére. Az akkori legfrissebb javaslat szerint két termet az ebédlő elkülönített részében rendeztek volna be. Az óvoda így ideiglenesen részben a földszinten, részben az emeleten kapott volna helyet, ahonnan csak néhány osztály költözött volna el.

Bár néhány képviselő nem értett egyet azzal a megoldással, hogy új objektum épüljön az óvoda területén, a többség támogatta. Ahogy elmondták, ha már így is, úgy is pénzt kell költeni a gyerekek elhelyezésére, akkor azt legalább új épületre fordítsák. Az ülés szünetében rögtönzött tanácskozás során elemekből összeszerelt épületről volt szó, amelynek költségeit előzetesen 50 ezer euróra becsülték.

(ik)

Több rendőr hiányzik

Júniusban megkezdődött a felvételi eljárás a városi rendőrségen belül megüresedett posztra, tájékoztatta a képviselőket Szendi Renáta, a városi hivatal bel- és szociális ügyi osztályának vezetője a júniusi önkormányzati ülésen. „A jelentkezőket megszólítottuk, július 15-ig kell reagálniuk a felhívásra. Ha teljesítik az előírt feltételeket, felvételi eljárásra hívjuk őket, amely során számot adnak pszichikai és fizikai felkészültségükről. A sikeres jelentkezők ezután szóbeli eljáráson vesznek részt. Az új rendőr augusztus 1-jétől léphetne be” – tájékoztattott az osztályvezető. Képviselői kérdésre megerősítette, hogy a jelentkezők közt van egy olyan érdeklődő, aki néhány hónapon át helyettesített a városi rendőrség állományában, jól végezte munkáját, és megfelel a feltételeknek, azonban ilyen esetben sincs lehetőség megkerülni a törvényes követelményeket. A polgármester megjegyezte, hogy a nyár eleje nehéz időszak a városi rendőrség számára, hiszen három rendőr is hiányzik. Az egyik nyugdíba vonult, másikuk váratlanul felmondott, a parancsnok pedig hosszabb ideje munkaképtelen. Kántor János parancsnokhelyettes szerint: bár nehézségekkel, de azért el tudják látni a júliusi szolgálatokat.

(ik)

A városi képviselő-testület az idei költségvetés jóváhagyásakor arról is döntött, hogy a város eladja a városi rendőrség épületét. A szakértői vélemény elkészítése után a júniusi ülésen határozott arról, hogy a létesítmény feleslegessé vált, elő kell készíteni az eladását. A szakértői vélemény szerint az épület és a hozzá tartozó telek értéke 39 900 euró. A városi rendőrség az épületből visszaköltözik a városi könyvtár alatti alagsori helyiségekbe.

(fotó: ik)

követelne a költségvetésben, ezért inkább átdolgozza azt, és csak azután terjeszti elő jóváhagyásra. A képviselők jóváhagyták a főellenőr tevékenységének tervezetét, munkakötelezettségének növelésére irányuló javaslata azonban nem talált kellő támogatásra.

A testület tárgyalta az egykor úttörőtábor-ként működő szódóí kutyakiképző-központ sorsáról is. A képviselők elé háromféle javaslat került: folytatni a 2011-es tüzeset utáni felújítást, eladni vagy bérbe adni az épületet és a területet, ill. megtartani a jelenlegi állapotot. A képviselők az épület eladását támogatták, amit a területet működtető és a felújításban meghatározó szerepet vállaló Hron Kinológiai Klub jelen levő képviselői is támogattak.

Az osztályozott hulladék háztartásokból és cégektől való elszállításáról szóló beszámoló, valamint az új üzleti ajánlatok, azok előnyeinek és hátrányainak megvitatása után a

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

93701@pobox.sk

Városi újság

2014. július-augusztus, XV. évfolyam

ára: 0,35 euró

Legutóbb két évvel ezelőtt Dél-Amerika nyugati partjait járta be. „Közel két évig voltam ott, és csupán négy országot sikerült úgy-ahogy bejárnom: Chilét, Argentínát, Perut és Bolíviát. Utazásaim során észrevettem, hogy az utazók természetében milyen főbb különbségek vannak.

(Bővebben a 6. oldalon.)

Milan Belica minden évben tanévzáró előtt kitüntetések ad át a megye hatáskörébe tartozó középiskolák sikeres diákjainak. A kitüntetettek között zselízi diákok is voltak: Veronika Jurášová, Riedl Regina és Torma István

3

A kamaszokat két zselízi fiú játszotta, Christian Vais és Balogh Patrik: „A filmben vandálok vagyunk, akik a kastélyban összetörik a bútorokat.

5

Júniusi önkormányzati ülés

Új képviselő a városi plénumban

A zselízi városi képviselő-testület június 26-án ülésezett 44. rendes tanácskozásán. Az esemény bevezetőjében megtörtént a soros választási időszak második személycseréje a városatyák sorában, miután Vojtech Tomašovič képviselő lemondott mandátumáról, és Csenger Tibor lépett a helyébe. Az új képviselő, aki nemrég a Nyitra megyei önkormányzatban is képviselői mandátumot szerzett, letette az előírt esküt, és beült a megüresedett képviselői székbe. A testület kihirdette a képviselők cseréjét, és tudomásul vette, hogy Csenger Tibor letette az esküt. Vojtech Tomašovič a helyi szlovák alapiskola igazgatói posztját foglalta el.

Több órás vitát váltott ki a magyar tanítási nyelvű óvoda elhelyezésének kérdése. A Félix Béla és Pavol Hostačný városházi osztályvezetők által benyújtott javaslatból a képviselők megtudhatták, mi történt az ügygel kapcsolatban az elmúlt hónapban azután, hogy a májusi ülésen arról határozott a testület, hogy az óvoda jelenlegi épületének két pavilonját építsék össze. Mivel a jelenlegi épületek azbeszttel is tartalmaznak, a közegészségügyi hivatal álláspontja szerint nem jöhet számításba a pavilonok összekötése, csupán az 1-es pavilonhoz való hozzáépítés. Az óvoda elhelyezésének ügyében több tárgyalás is folyt az elmúlt hónapban, amelyen a résztvevők további megoldásokat is számításba vettek, pl. az alapiskolába való átköltöztetést is, ahol az új épület emeletén kaphatna helyet. Több megoldás is született, az illetékesek az önkormányzati ülés előestéjéig foglalkoztak a lehetőségekkel. Az alapiskolának nem felelt meg

Miután Vojtech Tomašovič lemondott mandátumáról, hogy a szlovák tanítási nyelvű alapiskola igazgatói posztját elfoglalja, Csenger Tibor lépett a helyébe a képviselő-testületben. Képviselői esküjét a júniusi önkormányzati ülésen tette le.

(foto: ik)

Folytatódik az összkomfortos lakások építése

A Rákóczi utcai lakóházak mögötti összkomfortos lakóházak építése az elmúlt hetekben is nagy ütemben folytatódott. Ahogy szemtanúk elmondták, az építkezésen gyakran dolgoztak a koraeseti órákig ill. hétvégén is. A helyszíneknek köszönhetően az építkezés részlegesen el van takarva az emberek szeme elől, bár a közeli társasház lakóinak kisebb kellemetlenséget okoz az építkezési munkálatokkal összefüggő megnövekedett forgalom. De ahogy a többségük mondja, ez mindig így van, ha építkeznek a közelben.

A Páldi-cukrászműhely és a tűzoltóállomás mögötti területen 3 háromszintes lakóház épül 12 lakással, tehát összesen 36 lakás. A három ház minden szintjén lesz 1-, 2- és két 3-szobás lakás. A lakások 35-60 négyzetméter alapterületűek lesznek. Az Innovia Kft. a várossal kötött megegyezés alapján építi az összkomfortos lakóházakat, amelyek hagyományos technológiával, téglából készülnek, és bádoggal nyeregtetővel lesznek ellátva. „A lakások fűtését lokális villanyfűtőtestek biztosítják. A helyiségekben infrapaneles mennyezeti fűtőtesteket, a fürdőszobá-